Leto XXIV., št. 35

Ljubljana, nedelja 13. februarja 1944

Preis — Cena 1.— L

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22. 31-23 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglase za Italijo in inozemstvo: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lir 18.—, za inozemstvo vključno »Ponedeljskim Jutrom« Lir 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinijeva ulica štev. 5, telefon štev. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Östlich Shaschkoff erfolgreiche Angriffs- und Abwehrkämpfe

Erneute Sowjetangriffe bei Witebsk abgewehrt — Feindangriffe bei Aprilia zusammengebrochen — Lebhafte Kampftätigkeit nordwestlich Cassino

Aus dem Führerhauptquartier, 12. Febr. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Bei geringerer Kampftätigkeit als an den Vortagen kam es gestern nur in einigen Abschnitten der Ostfront zu grösseren Kampfhandlungen. So errangen unsere Truppen südöstlich Krivoi Rog, im Raum westlich Tscherkassy und östlich Shaschkoff in harten Angriffs- und Abwehrkämpfen Erfolge. Dabei wurden allein östlich Shaschkoff 52 feindliche Panzer vernichtet.

Bei Witebsk sowie zwischen Ilmensee und Finnischem Meerbusen wurden erneute heftige Angriffe der Sowjets zum Teil im Nahkampf abgewehrt und die Bolschewisten zwischen Luga und Peipussee durch Vorstösse unserer Verbände zurückgeworfen. Die Kämpfe sind hier noch im Gange.

In der Abwehrschlacht bei Witebsk hat sich das Pionierbataillon 6. einer Luftwaffenfelddivision unter Führung des Oberleutnants Zurmühlen besonders ausgezeichnet.

Im Nordabschnitt der Ostfront haben sich die Rheinisch-westfälische 227. Infanteriedivision unter Führung des Generalleutnants Berlin und die Heeresartillerie unter Führung des Eichenlaubträgers Generalleutnant Tomaschki hervorragend bewährt.

An den italienischen Fronten brachen im Landekopf Nettuno heftige von Panzern unterstützte Angriffe gegen die neuen deutschen Linien bei Aprilia im Vernichtungsfeuer der deutschen Artillerie zusammen. Dabei wurden 17 feindliche Panzer abgeschossen. Die blutigen Verluste der Angreifer waren im flankierenden Feuer der deutschen Infanteriewaffen besonders hoch. Fernkampfbatterien beschossen mit guter Wirkung Schiffsansammlungen im Hafen von Nettuno und einen Flugplatz im Landekopf.

Nordöstlich Castelforte wurde ein feindlicher Einbruch eingeengt und dem Gegner eine Höhe im Sturm entrissen.

Nordwestlich von Cassino herrschte den ganzen Tag über lebhafte Kampftätigkeit. Mehrfache schwere Angriffe amerikanischer Verbände wurden in erbitterten Kämpfen abgewiesen.

Nordamerikanische Bomberverbände flogen in dem Mittagstunden des 11. Februar unter starkem Jagdschutz in Westdeutschland ein und setzten ihre Terrorangriffe gegen mehrere Orte fort. Durch planlosen Bombenabwurf entstanden besonders in Wohngebiten der Städte Frankfurt am Mein und Ludwigshafen Schäden und Verluste unter der Bevölkerung. Unsere Luftverteidigungskräfte hinderten den Feind wiederum an der Durchführung zusammengefasster Angriffe und vernichteten nach noch unvollständigen Meldungen 26 feindliche Flugzeuge.

In der vergangenen Nacht flogen einige feindliche Stör-Flugzeuge in das West- und Nordwestdeutsche Gebiet ein.

Schnelle deutsche Kampfflugzeuge griffen in der letzten Nacht Ziele in Südostengland an.

Napad na papeževo poletno bivališče

Barbarstvo anglo-ameriških letalcev — Bombe na žene in otroke

Rim, 11. febr. Dodatno javljajo, da je bil pri ponovnem nesramnem anglo-ameriškem terorističnem napadu na poletno bivališče papeža v Castell Gandolfu zadet del papeževega gradu, neposredno zraven stoječi Collegio di Propaganda Fide pa popolnoma razrušen.

Uničujoče posledice pa so povzročile bombe, ki so padle na vrt, kajti eksplodirale so sredi med 15.000 ženami in otroci, ki so se z bojnega področja zatekli v papeževo poletno bivališče. Bili so namreč gotovi, da so najbolj na varnem na nevtralnih tleh Vatikanske države. Kakor javljajo s pristojnih mest, je število mrtvih in ranjenih zelo veliko, niso pa znani še točni podatki.

Guverner Vatikanske države je takoj odposlal zdravnike, bolničarje in delavce, da izkopljejo zasute. Nadalje je bilo tudi odposlanih šest tovornih avtomobilov z zdravili.

Ta gnusni teroristični napad letalskih Hunov je tipičen primer zločinskega bojevanja Anglo-Američanov. Pri tem pa se ti gangsterji še drznejo zatrjevati, da so njihovi teroristični napadi naperjeni zgolj na vojaško važne cilje. Nemci so to nesramno hinavščino že neštetokrat razkrinkali. Kar se tiče zaščite kulturnih vrednot v Italiji, je prosvetni minister pravkar sestavil seznam nenadomestljivih zakladov, ki so jih ti letalski barbari uničili. Razvaline nemških cerkva, spomenikov, gledališč in zgodovinskih zgradb ter razvaline razrušenih italijanskih umetnostnih in kulturnih vrednot edinstvene zgodovinske vrednosti dvigajo v vsem kulturnem svetu glasno obtožbo. Na ta način so si Anglija in Zedinjene države s svojim bojevanjem, ki bi delalo vso čast čikaškemu podzemlju, sami izključili s kulturnega sveta.

Rim, 11. febr. Nesramni napad anglo-ameriških letalskih gangsterjev na Castel Gandolfo je obrnil pozornost vsega kulturnega sveta na kulturne barbare, ki brez vojaške potrebe brezobzirno uničujejo nenadomestljive zdodovinske in kulturne vrednote.

Angleško vojno ministrstvo je te dni priobčilo spisek razrušenih spomenikov v Italiji, ki predstavlja eno samo kričečo obtožbo barbarstva Anglo-Američanov. Po tem spisku, ki pa še oddaleč ni popoln, so bile med drugim razrušene tudi katedrala v Beneventu, ki je bila zgrajena v 11. stoletju, cerkev v Fossacesiji in samo v Neaplju šest cerkva. Poleg nadaljnjih 19 poškodovanih cerkva v Neaplju je katedrala v Capui s svojim znamenitim stebriščem iz 12. stoletja bila hudo poškodovana. Razen tega je bila hudo poškodovana ena najdragocenejših neapeljskih zgradb Castello Nuovo. Ista usoda je doletela tudi gledališče in kraljevsko palačo. Zadetek v polno je razrušil kor katedrale v Potenziji, nadškofijska palača in pokrajinski muzej z vsemi svojimi zbirkami pa sta bila popolnoma upepeljena.

Najpodlejše pa je bilo močno bombardiranje klasičnih razvalin v Pompejih. Tu je padla večina bomb, kakor priznava angleško vojno ministrstvo z brezprimernim cinizmom, prav na področje izkopavanj. Med drugimi so bile poškodovane hiše della Vestali, de Sallustijo, della Fortuna in dei Vettii. Toda tudi Herkulanceju so prizadele anglo-ameriške gangstrske bombe nenadomestljivo škodo.

Ta spisek predstavlja zgolj delno priznanje kulturnih barbarov, ki nimajo nobenega spoštovanja pred zgodovinskimi in kulturnimi vrednotami, ker pač sami nimajo kulture. Zgodovina bo nekoč podala sodbo o teh zločincih.

Rim, 11. febr. Pri že javljenem letalskem napadu Anglo-Američanov na Castel Gandolfo dne 10. februarja so bili ubiti številni katoliški duhovniki, novici in redovnice. Točno število mrtvih in hudo ranjenih še ni ugotovljeno, ker so trupla in ranjenci še pod razvalinami. Med razrušenimi poslopji je tudi neka cerkev.

Švedski list o terorističnih letalskih napadih

Stockholm, 12. febr. »Helsingborgs Dagblad« se bavi z interpelacijo chichesterskega škofa v angleški zgornji zbornici o terorističnih napadih proti Nemčiji.. V zvezi s tem izraža švedski list svoje začudenje, švedski škofi s svoje strani niso protestirali proti teroritičnim napadom. Niti vodilni švedski dnevniki niso smatrali za vredno obsoditi brezobzirno ubijanje civilnih oseb v Nemčiji, nasprotno, obstoja vtis, da z molčečim priznanjem gledajo na čogodke. »Helsingborgs Dagblad« prihaja v zvezi z odgovorom lorda Cranborna do zaključka, da je cilj Anglije uničenje prebivalstva.

Nezlomljena moč nemške vojske

Helsinki, 12. febr. Celo po izjavah zavezniških strokovnjakov, ugotavlja list »Ajan Suunta« v današnjem uvodniku, nima prav nikake osnove pričakovanje na zlom Nemčije, pač pa je vsa obrambna moč Reicha prav sedaj postala na vseh bojiščih še jačja. Silovita sovjetska ofenziva se po začetnih uspehih ni več mogla dalje razvijati. Namen zaveznikov, da v par dneh vkorakajo v Rim, je klavrno propadel. Od Severnega ledenega morja do atlantskega bojišča dokazujejo nemški uspehi nezlomljivo moč in zaupanje v zmago močne nemške vojske.

Badoglijeva vlada pod anglo-ameriškim nadzorstvom

Amsterdam, 12. febr. Predsednik »medzavezniške nadzorne komisije« je izjavil glede na izjavo generala Wilsona o vrnitvi italijanskega ozemlja Badoglijevim upravnim oblastem, da se ta vrnitev ne tiče otokov Pantellerije, Lampeduse in Limose, italijanski upravi pa je dodelil v nadzorstvo večje število svetovalcev.

Švedska prevzela zaščito argentinskih interesov

Stockholm, 12. febr. Švedska vlada je na prošnjo argentinske vlade sklenila prevzeti zaščito angentinskih interesov v Bolgariji, Rumuniji in na Madžarskem. Razen tega je prevzela zaščito madžarskih in rumunskih interesov v Argentini.

Sovjetsko-poljski spor

Stockholm, 12. febr. Kakor javlja »United Press« iz Londona, govorijo v londonskih političnih krogih, da je sedaj Moskva odgovorila na Churchillovo noto o poljsko-sovjetskem sporu, ki jo je veleposlanik Kera predal Stalinu, vendar pa v diplomatskih krogih v Londonu odklanjajo tudi sleherni namig na vsebino Stalinovega odgovora.

Amsterdam, 12. febr. Po Reuterjevi vesti je angleško informacijsko ministrstvo prepovedalo izdajanje v Londonu izhajajočega poljskega tednika »Wiadomosci Polskie«. Uradno objavljajo, da bi izdajatelj tega lista s svojimi članki utegnil zasejati needinost med zavezniškimi narodi in da se za vse opomine sploh ni zmenil

Zahteva Zedinjenih držav Finski

Helsinki, 11. febr. Tukajšnji tisk je v svojih političnih komentarjih in uvodnikih v znamenju sedanjega političnega dnevnega vprašanja in sicer zahteve Zedinjenih držav, naj Finska ustavi vojno. »Kruppaldat« meni, da je iz tega le razvidno, da ima Amerika še vedno pozitiven interes za Finsko. List ponovno ugotavlja kot izhodišče slehernega obravnavanja položaja, da ni Finska nikoli bila napadalna država in da so tudi uradni krogi Sovjetske zveze utegnili spoznati iskreno ljubezen Finske do miru, vendar pa to ne za ceno svobode, samostojnosti in okrnitve narodnih mej.

Vzhodno od Žaškova uspešni napadalni in obrambni boji

Ponovni sovjetski napadi pri Vitebsku odbiti — Sovražnikovi napadi pri Apriliji so se zlomili — Živahno bojno delovanje severno-zapadno od Cassina

Führerjev glavni stan, 12. febr. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Ob manjšem bojnem delovanju kakor v prejšnjih dneh je prišlo včeraj samo v nekaterih odsekih vzhodnega bojišča do večjih bojnih dejanj. Tako so dosegle naše čete južnovzhodno od Krivega Roga, na področju zapadno od Čerkasov in vzhodno od Žaškova v hudih napadalnih in obrambnih bojih uspehe. Pri tem je bilo samo vzhodno od Žaškova uničenih 52 sovražnih oklopnikov.

Pri Vitebsku ter med Ilmenskim jezerom in Finskim zalivom so bili ponovni močni sovjetski napadi deloma v bojih iz bližine odbiti ter boljševiki med Lugo in Čudskim jezerom z napadi naših skupin vrženi nazaj. Boji tukaj še trajajo.

V obrambni bitki pri Vitebsku se je posebno odlikoval 6. pionirski bataljon letalske divizije pod vodstvom generalnega poročnika Zurmühlena.

V severnem odseku vzhodnega bojišča sta se odlikovali porenjsko-westfalska 227. pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Berlina ter armadno topništvo pod vodstvom nositelja hrastovih listov generalnega poročnika Tomaschkija.

Na italijanskih bojiščih so se na predmostju pri Nettunu zlomili v uničevalnem ognju nemškega topništva hudi, z oklopniki podprti napadi proti novim nemškim črtam pri Apriliji. Pri tem je bilo uničenih 17 sovražnikovih oklopnikov. Krvave izgube sovražnika so bile posebno velike v bočnem ognju nemškega pehotnega orožja. Daljnostrelne baterije so obstreljevale z dobrim učinkom zbirališča ladij v nettunski luki in neko letališče na predmostju.

Severnovzhodno od Castelforta je bil neki sovražnikov vdor zožen in nasprotniku odvzeta v naskoku neka višina.

Severnozapadno od Cassina je bilo ves dan živahno bojno delovanje. Večkratni hudi napadi ameriških skupin so bili v srditih bojih odbiti.

Severnoameriške bombniške skupine so priletele v opoldanskih urah 11. februarja pod močno lovsko zaščito nad zapadno Nemčijo in nadaljevale svoje teroristične napade proti več krajem. Z odmetavanjem bomb brez izbire cilja so nastale posebno v stanovanjskih okrajih mest Frankfurt ob Meni in Ludwigshafen škode in izgube med prebivalstvom. Naše letalskoobrambne sile so zopet preprečile sovražniku izvedbo strnjenih napadov ter uničile po še nepopolnih poročilih 24 sovražnikovih letal.

V pretekli noči so priletela nekatera sovražnikova motilna letala nad zapadna in severnozapadna nemška ozemlja.

Nemška brza bojna letala so napadla v pretekli noči cilje v južnovzhodni Angliji.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 11. febr. DNB. Današnje vojno poročilo se glasi:

Sovražnik je v zadnji noči podvzel s 150 letali silovit letalski napad na Kotko in bližnjo okolico. Napad je trajal 2 uri. Le malo letalom je uspelo odvreči bombe na mesto, pri čemur je nastala škoda na oknih in poslopjih. Po dosedanjih poročilih je bilo v raznih okoliških krajih ubitih 8 civilistov, 2 pa ranjena. Gmotna škoda je velika. Izmed napadajočih letal je letalska obramba sestrelila dve.

Na suhozemskih bojiščih izvidniško delovanje. Ob čereh Oneškega jezera je bil popolnoma uničen sovražnikov izvidniški oddelek.

Helsinki, 12. febr. DNB. Finsko vojno poročilo pravi:

Na bojiščih na kopnem spopadi med izvidniškimi četami. Na vzhodnem delu Aunuške ožine je vdrla neka udarna četa v sovražnikov položaj, razpršila 4 odporna gnezda in uničila velik del posadke opornišča. Na drugem mestu je bil odbit napad manjše sovražne skupine, podprte z močnim topniškim ognjem ter metalci min.

Uspešen sunek vzhodno od Žaškova

Berlin, 11. febr. DNB. Na bojišču med Kirovgradom in Belo cerkvijo so prodrle nemške čete v prvih februarskih dneh v premičnem bojevanju na več mestih na sovražnikovo vdorno področje proti severu. Neka bojna skupina oklopnih grenadirjev in oklopnikov je pri tem prebila močno zgrajene postojanke in prizadela sovjetskim četam v ponovnih sunkih težke izgube.

V ranih urah 4. februarja so oddelki nekega nemškega oklopnega zbora, podprti z ognjem številnega težkega orožja, prešli vzhodno od Žaškova na širini 10 km k napadu. Oklopniki so po blatu in globokih brazdah s trudom prodrli do sovražnikove glavne bojne črte, potekajoče ob ruskem železniškem nasipu. Tu so se sovjetske čete v zelo močno zgrajenih postojankah pripravile za obrambo. Da bi zaustavili nemški napad, so strnili ogenj vseh baterij in metal min, kar je pa utegnilo le za kratek čas zavreti nemški sunek. Potlej so ob istočasnem nadaljnjem prodiranju nemških vojakov zasule bombe strmoglavnih letalcev sovražnikove jarke, strelske postojanke in bunkerje. Vedno znova so napadali, dokler niso utihnili sovražnikove baterije in tako utrli pot oklopnim grenadirjem.

Po kratkem boju je bil močan sovražnikov pas na več mestih predrt. Popolnoma presenečeni sovražnik je sicer poizkušal preiti z večjim številom oklopnikov v protinapad, bilo pa je prepozno. Nemški grenadirji so bili že popolnoma očistili ulico, skozi katero so že prodrli nemški oklopniki in uničili sovražnika.

Ob uničenih in gorečih sovjetskih oklopnikih so nadaljevali nemški grenadirji svoj napad. Oklopniki so obšli bližnjo vas in tako olajšali grenadirjem težko borbo z boljševiki, ki so se zagrizeno branili. Do večera so oklopni grenadirji iztrgali boljševikom več vasi in prodrli 20 km globoko v sovražnikovo fronto.

V istem odseku je 4. februarja oklopni polk neke šlezijske oklopne divizije takisto prodrl sovražnikovo bojno črto in pri tem zavzel dve 15 km za bojiščem ležeči vasi, v katerih so se močni deli nekega sovjetskega strelskega zbora pripravljali na napad. Po uničenju nekaj oklopnikov in 17 protioklopnih topov je bila ta izhodišča postojankah razbita, dovedeni ujetniki, velike količine lahkega in težkega pehotnega orožja pa uničene.

Letalska bitka v višini 8000 m

Berlin, 12. febr. DNB. V veliki letalski bitki so nemške lovske in rušilne jate v sodelovanju s protiletalskim topništvom zračnega orožja v dopoldanskih urah 10. februarja prizadele severnoameriškim bombniškim skupinam, ki so priletele nad nemško ozemlje, hude izgube. V višini 6 do 8 tisoč metrov so nemški letalci pri 40 stopnjah mraza napadli goste oddelke ameriških bombnikov. Istočasno so številne protiletalske baterije otvorile gost zaporni ogenj in prisilile sovražnika k izmikanju. Te trenutke so izkoristili nemški lovci za napade s strani ter frontalne zalete proti sovražnikovim bombniškim oddelkom. Poizkus Američanov, da z uporabo močne lovske zaščite oslabe napadalno moč nemških skupin in na ta način zmanjšajo izgubo bombnikov, ki je bila pri zadnjih napadih zelo velika, se je izjalovil.

Kakor je bilo v vojnem poročilu že javljeno, so izgubili Američani pri včerajšnjem napadu, izvršenem v zanje ugodnih vremenskih razmerah, po dosedanjih ugotovitvah najmanj 32 štirimotornih bombnikov in 19 letal lovske zaščite.

Iz poročil članov posadk sovražnih bombnikov, objavljenih včeraj, se jasno vidi močni vtis, ki so ga dobili piloti o moči nemške zračne obrambe v teku včerajšnje tri ure trajajoče letalske bitke. Več pilotov je izjavilo, da so si samo z največjo težavo mogli izsiliti vrnitev v Veliko Britanijo.

Boji v južni Italiji

Berlin, 11. febr. DNB. Na predmostju pri Nettunu so končali nemški udarni oddelki svoje čiščenje v Apriliji in okoli nje. Nemški grenadirji so z naskokom zavzeli kolodvor v Apriliji, kjer so deli odrezanih angleških čet utrpeli najtežje izgube. Na nemškem zapornem bojišču južno od Aprilije so propadli trije razbremenilni poizkusi angloameriških oddelkov navzlic močnemu nastopu angloameriških bojnih letalcev. Število doslej na predmostju zajetih invazijskih vojakov, večji del angleških gardistov, se je zvišalo nad 4.400, obenem pa je bilo skupno uničenih 95 težkih oklopnikov. V ostalih odsekih predmostja razen nekega brezuspešnega sunka ameriških sil južno od Nove Podgore, ki je propadel v ognju nemških havbic in metal min, ni bilo kakih posebnih bojev. Težke nemške baterije so razpršile ladje na zbirališčih ob Mussolinijevem kanalu. Vsakdanje izgube Američanov postavljajo v senco vse njihove prejšnje izgube v Italiji Vzhodno od Terelle so se izjalovili napadi francoskih pomožnih čet. S tirenskega obalnega področja javljajo, da so bili angleški napadi severovzhodno od Monte Juga odbiti in so Nemci v protinapadu pomaknili naprej svoje bočne postojanke.

Ob jadranskem obalnem področju so nemške daljnostrelne baterije uspešno obstreljevale ponekod živahen četni promet 8. angleške armade.

Protiletalski vlak v boju za Aprilijo

Berlin, 12. febr. DNB. Protiletalske baterije letalskega orožja so v zadnjih dneh odločilno sodelovale pri uspešnem napredovanju nemških pehotnih enot proti anglo-ameriškemu predmostju pri Nettunu, ki ga sovražnik srdito brani. Protiletalski vlaki, ki so vozili daleč naprej, so napadali ponoči in podnevi v najožjem sodelovanju z grenadirji sovražnika na žariščih borbe ter prizadeli sovražnim silam z ognjem svojega težkega in lahkega orožja velike izgube.

Posebno junaštvo so pokazali možje protiletalskega vlaka pri ponovni zasedbi kolodvora v Apriliji v noči na 10. februarja. Angleške in severno-ameriške čete so se trdovratno branile v poslopjih okoli kolodvora, preurejenih v utrjene postojanke, ter onemogočile nemškim grenadirjem frontalni napad. V teku noči je bil poslan ojačan protiletalski vlak, ki je imel 8.8 cm in 2 cm topove, čez deloma podminirano ozemlje tik do sovražnega odpornega središča.

Ko se je 10. februarja danilo, so topničarji vzeli močno zasedena odporna gnezda sovražnika na muho ter jih s oklopniškimi granatami uničili v kratkem času. Sovražnikove sile dalje v ozadju so zaman poskušale spraviti z močnim strojniškim ognjem ter granatami k molku protiletalske topove na nezaščitenem ozemlju. Dasi so nemški topničarji imeli nekaj izgub, se vendar niso umaknili pred sovražnikovim ognjem v zakloniščа, temveč so utrli s svojim neprestanim učinkovitim ognjem nemškim grenadirjem pot za naskok. Zavzetje važne točke je postalo na ta način bistvena zasluga topničarjev tega protiletalskega vlaka.

Ameriški letalci porušili mesto Cisterno

Rim, 12. febr. DNB. Skoraj vsak dan v operacijskih poročilih na nettunskem predmostju imenovano mestece Cisterna, ki je imelo okoli 12.000 prebivalcev in ki se ima za svoje ime zahvaliti od Nerona za preskrbo Anzija z vodo zgrajeni cisternski napravi, je bilo od ameriških letalcev večjidel izenačeno z zemljo. V dveh valovih so vrgli ameriški letalci bombe na mesto, ležeče med travniki, žitnimi polji in oljčnimi gaji.

Maršal Antonescu rumunski mornarici

Bukarešta, 12. febr. Vodja države maršal Antonescu je v posebnem dnevnem povelju pohvalil rumunsko mornarico z vsemi njenimi pomorskimi, letaskimi in kopnenimi silami.

Dnevno povelje pravi, da se je mornarica uspešno borila proti številčno nadmočnemu sovražniku in da se ji je sovražnikovo nadmoč posrečilo izenačiti z močnejšim napadalnim duhom. S tem se je mornarici posrečilo zagotoviti domovini varnost morskih obal in pomorskih potov.

Dnevno povelje hvali tudi trgovsko mornarico, ki je dala domovini na razpolago svoje dragocene ladje in življenje mornarjev, ne da bi štedila materijal in krvne žrtve.

Zaveznike čaka najtežji del vojne

Ženeva, 12. febr. Novo-zelandski finančni minister Nash, ki je dospel iz Zedinjenih držav v London, je izjavil, kakor poroča »Times«, da čaka zaveznike še ogromna naloga. Motijo se posamezniki, ki mislijo, da so težave že do polovice premagane, v resnici čaka zaveznike še najtežji del vojne. Če si kdo domišlja, da bi se dali Japonci z lankoto prisiliti na kolena, potem so to samo lepe želje. Japonski pomožni viri na področju, ki so ga zasedli, so ogromni. Petrolej, gumi in kositer so surovine, katerih imajo v izobilju. Njegovo potovanje v Anglijo je v zvezi s potrebo ugotovitve, s kakšnimi napravami bi se moglo zaveznikom in angleškemu imperiju najbolj koristiti, zaradi majhnega števila prebivalstva pa je težko pričakovati, da bi Nova Zelandija mogla dati še več vojakov. Njen prispevek bo v glavnem v zvišanju proizvodnje življenjskih potrebščin. Nadalje bo razpravljal Nash za svojega bivanja v Angliji o ureditvi novo-zelandskih posojil, ki zapadejo v prihodnjih mesecih.

Naraščanje bede v francoskem Maroku

Vigo, 12. febr. Kakor je razvidno iz poročil severno-ameriškega tiska, se bliža gospodarski položaj v francoskem Maroku katastrofi. Glavni vzrok je v tem, da napovedanih dobav iz Amerike ni bilo. De-gollistična uprava je sicer dosegla, da prihaja na osnovi zakona o najemanju in posojanju zopet ameriško blago v Maroko, toda do novembra so znašale te dobave samo 8% normalnega uvoza in so se do konca novembra zvišale na 17%. Največ skrbi povzroča stanje na živilskem trgu, ker zaradi slabe lanske pšenične žetve zaloge ne zadostujejo več za prehrano. Na obširnih področjih Maroka je izbruhnila lakota.

Razkol med konservativci na Severnem Irskem

Ženeva, 8. febr. List »Sunday Dispatch« piše v razmotrivanju položaja v Severni Irski, da je trenutno nemogoče napovedovati, kako dolgo se bo še vzdržala vlada Sira Basila Brooka na krmilu. Za njo stoji namreč notranje neenotna severnoirska konzervativna stranka, ki se ne more zediniti zastran strankinega vodstva, ker je bivši min. predsednik Andrews zbral okoli sebe več vodilnih konzervativcev, ki hočejo vreči Sira Brooka. Severnoirska politika stoji tako na prav slabotnih nogah, in v ozadju se tudi dviga problem irske delitve. Mnogo Ircev na severu prihaja vedno bolj do spoznanja, da bi bila zanje edina zadovoljiva rešitev priključitev k svobodni irski državi, ker se gospodarske rezmere medsebojno izpopolnjujejo. V splošnem se lahko trdi, da je v Severni Irski več zagovornikov priključitve k svobodni Irski, kakor pa priznavajo angleški stari konzervativci.

Sodelovanje Egipta in Jemena

Bern, 11. febr. »Exchange Telegraph« javlja iz Kaire: Uradno objavljajo, da so bili v sredo končani panarabski razgovori med zastopniki Egipta in Jemena. Dosežen je bil popoln sporazum o sodelovanju.

Potopitev sovražnikove petrolejske ladje

Berlin, 12. febr. Nemški izvidniki so pred vzhodno islandsko obalo opazili sovražnikovo petrolejsko ladjo. Tri letala za dolge polete so jo nato opazila v opoldanskih urah dne 9. februarja v fjordu Seydissu in jo napadla iz višine 3000 m s težkimi bombami. Petrolejska ladja, ki je bila večkrat v polno zadeta, se je vnela in približno v 10 minutah potopila.

Zakaj se sovjetski vojaki ne uprejo?

Najčešči ugovor, ki ga slišimo v vsakdanjem življenju proti verovanju v resnične razmere v sovjetski Rusiji, je: »Če bi bilo vse to res, potem se sovjetski vojaki ne bi bojevali, ampak bi pometali orožje proč ali pa bi ga naperili proti svojim voditeljem. Ker tega ne store, je dokaz, da je pripovedovanje o neznosnih razmerah v SSSR laž«.

Na videz je ta ugovor zelo močan in velika večina potem ne ve, kaj naj odgovori. V resnici pa je prav tako prazen kakor so vsi drugi komunistični argumenti. Treba je le malo pomisliti: 1. kakšna je preteklost Rusije, 2. kakšna je duševnost ruskega človeka, 3. kakšna je bila vzgoja v SSSR od l. 1917 do danes, in 4. kaj pomeni teror in steroriziranost.

Zgodovina Rusije je ena sama doba tlačanstva. Najprej je moralo rusko ljudstvo tlačaniti raznim divjim azijskim osvajalcem mongolskih ras ali pa vojim nič manj divjim in oblastnim knezom, potem je pa zapadlo pod nagajko v carjevi zaščiti veleposestniškega plemstva. Takrat sta bila v Rusiji samo dva razreda, svobodnjaki in tlačani. Svobodnjaki so bili plemiči, tlačani vsi drugi razen po mestih nekaj malega trgovcev in obrtnikov. Svobodnjaki so svoje podložnike mogli prodajati drug drugemu kakor živino. Tako je živelo rusko ljudstvo stoletja in tudi še v času, ko se je ostala Evropa že davno budila in zbudila iz srednjega veka.

Rusko ljudstvo je živelo nesvobodno in v temi neomikanosti še vse do našega stoletja in l. 1914 ko je šla carska Rusija v prvo svetovno vojno je štela ogromne milijone kmetov, ki niso imeli ne svoje zemlje ne druge posesti in niso znali ne pisati ne brati. Še strahotnejše pa je bilo življenje ruskih delavcev, ki so bili pravi sužnji. Toda prav s temi tlačani vseh vrst si je carska Rusija osvojila polovico Azije in vojevala nešteto vojn. Niti enkrat se ni zgodilo, da bi se ti sužnji, ko so jim dali v roke orožje, uprli in ga pometali od sebe ali pa namerili na svoje tlačitelje. Zakaj? Ker si niti zamišljati niso mogli, da bi utegnili kdaj živeti drugače, kakor so živeli, ali pa da bi mogli v uporu zmagati. Predobro so vedeli, kakšna usoda je doletela vsakega upornika.

Duševnost ruskega človeka se temeljito razločuje od duševnosti človeka ostale Evrope, zlasti preprostega. Ta duševnost je pomešana z močno dozo mistike in fatalizma. Nastala je iz svojevrstnega ruskega pravoslavja, vplivov mongolskih azijskih ljudstev, splošne kulturne zaostalosti in neizmernih prostranstev, ki niso dovoljevala, da bi bil preprost ruski človek prišel v stike z ljudstvi, živečimi v drugačnih evropskih razmerah. Ta človek kratko in malo ni mogel verjeti, da so kje na svetu dežele, v katerih žive ljudje, ki so vsi svobodni in izobraženi. Vdan v usodo, je zato šel tja, kamor so ga poslali in storil, kar so mu ukazali.

Take so bile razmere, v katerih je živel ruski človek do boljševiške revolucije. Na to je gledal spočetka topo in brez razumevanja, pa tudi brez posebnega strahu, saj je bil vajen nesvobode preganjanja in pokorščine. V splošnem mu je bilo pač vseeno, komu bo podložen: carju in veleposestniku ali Leninu in politkomisarju. Večinoma se zato ob revoluciji ni boril ne za carja proti boljševikom, ne za boljševike proti caristom. Gledal je, kako so se pobijali komunistično organizirani inteligenti in delavci na enj ter plemiči in meščani na drugi strani. Šele ko so videle uničevalne izbruhe komunističnih tolp, se je tudi v masah delavcev in tlačanskih kmetov razbesnela bestija uničevanja, in sledilo je nepopisno uničevanje tovaren, meščanskih stanovanj, trgovin, obrtnih delavnic, plemiških in posestniških dvorcev ter pobijanje vseh tistih, ki so poprej živeli bolje. In ta pranstinkt uničevanja in ubijanja, ki se je nenadoma sprostil v prej apatični masi neukega ljudstva, je boljševizmu največ dopomogel do zmage in oblasti.

Toda kmalu nato so bili boljševiki primorani prav tako krvavo nastopiti proti tej množici sami in pokolje na stotisoče, da, milijone ljudi, ki so prej nam nenoma ali nenamenoma, vele ali nevede, pomagali boljševikom do oblasti. Že to je poučilo te mase, da je bila »svoboda«, katero so si zamišljale ob svojem divjanju, le slepilo in da se je dejansko spremenilo v Rusiji le to, da mora ljudstvo poslej trepetati pred boljševiki, kakor je prej trepetalo pred plemstvom in carskim uradništvom. Tako so se počasi razmere spet »normalizirale«, to se pravi, da je množica postala, kakor prej, vdana podložna gospodarjem. Evropski delavec in kmet sta ostala še dalje gospoda v primerj z boljševiškim.

Da se ljudstvo tega ne bi zavedelo, je boljševizem hermetično zaprl svoje meje. Vso dobo od zavladanja boljševizma naprej ni smel noben državljan SSSR zapustiti svoje države in si ogledati življenja v Evropi ali kje drugje. V svet so smeli samo sovjetski diplomati in najzanesljivejši partijci, pa še ti so bili zunaj vedno pod nadzorstvom. Doma pa so boljševiki učili svoje ljudstvo, zlasti mladino, da se delavcu in kmetu, in sploh človeku, nikjer ne godi tako dobro kakor v SSSR. Po tisku, radiu in predavanjih so opisovali razmere, v katerih žive delovni sloji v ostalih državah, v hujših barvah kakor Dante pekel. Črno na belem je bilo čitati v sovjetskih listih in brošurah o strašnem gladovanju v raznih deželah Evrope itd., in to v času, ko je v SSSR najbolj primanjkovalo živil. Sovjetski vohun Krivickij, ki je vohunil med drugim tudi po bivši Jugoslaviji, sam pripoveduje v svoji knjigi »Bil sem v Stalinovi službi«, kako brezmejno je strmel, ko je prvič stopil na izvensovjetska tla na Danskem in videl, kako lepo so vsi ljudje oblečeni in kako si v vsaki trgovini lahko svobodno kupi, kar koli si poželi. Vse to se mu je dozdevalo kakor pravljica, po vsem tistem, kar so mu lagali doma.

Tako so v četrt stoletja zrastli v SSSR rodovi, ki vedo o razmerah v svetu izven države manj, kakor vemo mi o razmerah na luni: ljudje, ki so na en stran sfanatizirani v prepričanju, da so bili samo zato rojeni, da prinesejo »svobodo« vsem »zasužnjenim« po vsem svetu, na drugi strani pa tako steroriziran, da si niti pomisliti ne upajo na to, da bi se uprli. Kakor so nekoč mase carske Rusije pod carskimi generali in oficirji slepo sukale orožje za carja, tako ga sedaj v SSSR sučejo za Stalina.

Je pa še nekaj drugega, kar prepričuje, da bi se pojavil kakršen koli upor. Rdečim vojakom stoje za hrbtom vedno agenti partije in režima z orožjem v roki in ustrele vsakogar, ki bi pričel kazati znake omahovanja ali celo upora. Še hujše pa je to, da bi bili doma pomorjeni vsi svojci vojaka, ki bi odvrgel orožje ali pa zbežal. Ujetniki so to neštetokrat povedali in potrdili.

To je edina resnica, zakaj se sovjetski vojaki bore na fronti tako vztrajno, zato pa to dejstvo nikakor ni in ne more biti dokaz, da v SSSR razmere niso take, kakor so jih opisali njihovi poznavalci. Sicer pa ve vsakdo, ki je kdaj bil vojak, kako težko ali docela nemogoče se je upreti še v vse lažjih razmerah. Končno pa nam potrjujejo to preprosto dejstvo tudi naši prisilni mobiliziranci na Dolenjskem, ki bi se tudi silno radi rešili svojih strahovalcev, a so tako steroriziran in uklenjeni, da se jih ne morejo rešiti in se puste od njih goniti v borbo proti svojemu prepričanju.

P. K.

Upoštevajte predpise o protiletalski zaščiti

Če hišni gospodar ali stranke kljub vašemu opozorilu nočejo izpolniti predpisov o protiletalski zaščiti, javite to upravi policije.

Ključe zaklonišča ne nosite s seboj. Ključi morajo biti vedno v hiši. Hrani naj jih oseba, ki je zato določena ali pa naj jih lastnik hiše spravi v stekleni omarici ob vhodu, čije ključ ima hišni starešina.

Preglejte, če je zaklonišče prirejeno in opremljeno. Pomanjkljivosti javite hišnemu gospodarju, da jih takoj odpravi.

Ob alarmu moramo biti mirni in disciplinirani. Kdor je na cesti in daleč od doma, naj biti v najbližje javno zaklonišče, kamor kažejo puščice.

Pesek za gašenje za primer letalskega napada vzemite brezplačno iz deponij ob cestah. Te deponije so označene z napisom» Požarni pesek«.

Izvajajte predpise o zatemnitvi! Poslopja ne smejo puščati luči skozi nobeno odprtino ali ploskev, niti povzročati odsevov. Najemniki stanovanj so zato kazensko odgovorni.

Zaklonišče mora biti zavarovano proti zračnemu pritisku, drobcem bomb in izstrelkom ter dovolj trdno, da vzdrži ušesvine lastne stavbe.

Pesek in voda za gašenje morata biti pripravljena na podstrešju, na stopniščih, v vseh stanovanjskih in poslovnih prostorih, pa tudi v kleti in v zaklonišču.

V zaklonišči poslopij, kjer so uradi, poslovni ali gostilniški prostori, mora biti dovolj prostora tudi za stranke in goste teh obratov.

V zaklonišče vedno vzemite s seboj denar, listine, živilske karte, odeje, obliko, perilo, obutev, jedilno posodo in pribor ter nekaj hrane in pijače.

Vsa strokovna navodila za prireditev bišnih zaklonišč dobite v tehničnem oddelku mestnega poglavarstva.

Kdor ne izpolnjuje predpisov o protiletalski zaščiti, spravlja v nevarnost svoje in svojega bližnjega življenje in imetje.

V hišnih zaklonišči mora biti stalna električna razsvetljava in še rezervna luč (petrolejka, sveče). Nakazilo za petrolej dobite pri mestnem poglavarstvu.

Pitna voda v zaklonišču je važen del opreme. Skrbite zato, da bo voda vsak dan vsaj enkrat menjana in da ostane čista ter užitna. Vedra, napolnjena z vodo, pokrijte!

Pesek in voda za gašenje morajo biti pripravljeni v vsaki hiši, v vsakem nadstropju, v vsakem stanovanju. Pesek dobite lahko brezplačno iz deponij, ki so po vsem mestu.

Hišni podstarešina zaklonišča varuje opremo v zaklonišču in na podstrešju. Je tudi namestnik starešine, če je ta med alarmom odsoten. Določi ga hišni starešina.

Naročite se na „DOBRO KNJIGO"!

Naročite se na »DOBRO KNJIGO«, če še niste naročeni! V zbirki izide vsak mesec en roman, mesečna naročnina pa znaša:

a) za naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra«, »Slovenskega naroda« ali »Domovine«, 10.— lir za broširano in 20.— lir za vezano knjigo;

b) za ostale naročnike 11.— lir za broširano in 22.— lir za vezano knjigo.

Naročnike sprejema uprava »Jutra« v Ljubljani, Puccinijeva 5. — Prijavite se lahko tudi njenim inkasantom, izven Ljubljane pa po pošti.

Predavanja za profesorje srednjih šol

Gg. profesorji ljubljanskih srednjih, meščanskih in strokovnih šol so vabljeni, da na zavolih, kjer poučujejo, dvignejo vabila za predavanja v beli dvorani Unione, ki bodo kakor doslej v naslednjem redu:

Za 1. skupino: drž. klas. gimn. škof. klas. gimn., 1. moška, 2. moška in 4. moška realna gimnazija **ob torkih dne 15. in 29. febr. ter 14. marca.**

Za 2. skupino: 3. moška, 1. ženska in 2. realna gimnazija, uršulinska real. gimn., državno in uršulinsko učiteljišče, Kekova gospodinjska šola ter vse meščanske šole **ob četrtkih dne 17. febr. ter 2. in 16. marca.**

Za 3. skupino: vse strokovne šole **ob torkih dne 22. febr. ter 7. in 21. marca.**

Za 4. skupino: gge. profesorice vseh ljubljanskih srednjih, meščanskih in strokovnih šol **ob četrtkih dne 24. febr. ter 9. in 23. marca.**

Spored za naslednja predavanja bo vedno pravočasno objavljen.

*

Dijaki višješolci I., II. in IV. drž. realne gimnazije

Propaganda šole vas vabi na protikomunistično zborovanje v nedeljo 13. februarja ob 9.45 v frančiškanski dvorani.

Za vstopnico velja »Dijaška knjižica«.

Zimska pomoč

Iz pisarne odbora za »Zimsko pomoč« smo prejeli:

Zimska pomoč nujno potrebuje več šivalnih strojev za popravljanje oblek. Kdor bi mogel svoj stroj posoditi ali ga prodati, naj to javi Zimski pomoči — skladišče (nasproti Daj-Dama).

Za informacije glede »Zimske pomoči« kličite: 47-71 (int. 44)! Prostori »Zimske pomoči« so v Puccinijevi ulici 9-I., levo. Denarne prispevke pošiljajte po čekovnih položnicah na »Pokrajinski podporni zavod — Zimska pomoč — ček. račun štev. 16.580«.

Bolgarska notranja in zunanja politika

Sofija, 11. febr. Notranji minister Hristov je govoril na zborovanju v Gabrovem o notranjih in zunanjih političnih problemih Bolgarije. Glede na sovražnikovo agitacijo, naj se Bolgarija loči od Nemčije, je poudaril, da o ločitvi Bolgarije od Nemčije sploh ne more biti govora. Zvesta svojemu zavezništvu bo Bolgarija še naprej zasledovala svojo dosedanjo politiko. O Turčiji je dejal, da so odnosi do te sosede ostali dobri do današnjega dne in neizpremenjeni, in je nato izrazil svoje prepričanje v zmago.

Sovražnikovi računi, da bo z letalskim terorjem povzročil zmedo v Bolgariji, so pogrešni. V zadnjih letalskih bojih so bolgarski letalci podali sijajne dokaze svojega znanja, odporna moč Bolgarov pa raste iz dneva v dan.

Maršal Graziani italijanskim republikanskim četam

Rim, 11. febr. Četam nove italijanske vojske, ki je v sredo prisegla, je govoril v četrtek italijanski vojni minister maršal Graziani, ki je opozoril nove vojake republike na pomen prisege in na naloge, ki jih ima sedaj nova vojska. Po nagovoru je bil pred maršalom mimohod čet. Ob koncu je obdala maršala velika množica, ki je vzklikala Duceju in Führerju. Podtajnik letalskega ministrstva Gotto je govoril v nekem drugem mestu vojakom novega republikanskega letalstva. Obljubil je, da bodo republikanski letalci nadaljevali najboljše tradicije bivšega »modrega orožja« ter se ob strani zavezniškega nemškega letalstva zvesto borili do končne zmage.

Londonski cinizem in izdajstvo Evrope

Stockholm, 12. febr. Cinizem angleških trgovcev s človeškim blagom, ki so se še do nedavnega izdajali za zaščitnike malih držav in ki sedaj hočejo vso evropsko celino prodati moskovskim rabljem, se jasno vidi iz pisanja londonskega »Economista«. List imenuje baltske dežele »tri neznatne republike«, ki so postale pod zaletom dveh sovražnih in ogromnih valjarjev gospodarski in socialni vakuum. Dasi mora »Economist« priznati, da tako zvano ljudsko glasovanje, ki so ga boljševiki izvedli l. 1940, ni v skladu z načelom samoodločbe, zagovarja vendar ponovno priključitev k Sovjetski zvezi teh »neznatnih« držav iz posebnih gospodarskih in vojaških razlogov. London najde za vsako frivolno perfidnost zagovor. S Poljsko in baltskimi deželami se začne in z drugimi državami, ki bi jih boljševiški Moloh rad požrl, naj bi se nehalo. Anglija ne bo nikoli v zadregi, ko bo iskala izgovorov za izdajstvo, toda nemška oborožena sila je zapahnila vrata temu plutokratsko-boljševiškemu barantanju.

Anglija skuša pridobiti naklonjenost Južne Amerike

Stockholm, 12. febr. »Yorksh repost« piše k povzdigi angleških poslaništev v Mehiki in Peruju v veleposlaništva, da je zelo verjetno, da bodo podobne spremembe izvedene tudi v drugih južno-ameriških državah. Povzdiga angleških poslaništev v veleposlaništva je »dokaz za veliko važnost, ki jo angleška vlada pripisuje deželam v tem važnem delu novega sveta«.

Zdi se, da Anglija polagoma spoznava, da je pod velikim pritiskom Zedinjenih držav odigrala svojo vlogo tudi v Južni Ameriki. Pozni ukrepi, da bi zboljšala svoj položaj, gotovo ne bodo mogli stanja več izpremeniti.

Boji na Marshallovih otokih

Tokio, 12. febr. O vojnem poročilu s srednjega Pacifika nudijo japonske čete na raznih Marshallovih otokih še vedno najtrši odpor. Dne 5. in 6. februarja je sovražnikovo letalstvo napadlo otoke Malgelab, Tarea in Millo, branilci pa so vse te napade odbili.

Zima se sicer bliža h koncu — potrebe pa ostajajo in se večajo. Zato darujte Zimski pomoči!

Skrb za gmotno in duhovno pomoč beguncem

Kmečka pisarna je doslej opravila že pomembno podporno in moralno delo za naše dolenjske, notranjske in belokrajinske begunce

Ljubljana, 12. febr.

Skrb za gmotno pomoč dolenjskim, notranjskim in belokrajinskim beguncem je bila prva točka programa, ki ga je zasnoval in začel uresničevati Odbor za dolenjske, notranjske in belokrajinske begunce, nahajajoče se v Ljubljani. Obleko je odbor dobil od Zimske pomoči in od dobrih ljudi, ki so se odzvali na prošnjo slovenski javnosti v časopisih, ter od zavoda za upravo imovine upornikov. Med darovi, ki so jih bili begunci deležni, je treba omeniti obdarilo škofijske dobrodelne pisarne. Po naklonjenosti predsednika Pokrajinskega podpornega odbora za begunce je odbor dobil štiri mesta v tej organizaciji, ki ob zastopnici nemške podporne organizacije »Hilfswerk« nudi pomoč begunskim družinam ter posameznikom.

Mnogim beguncem napravlja Kmečka pisarna prošnje na razne urade in upravna mesta. Pisarna je 23. januarja napravila 727 takih prošenj in priporočil. Na prošnjo pisarne je fotograf Pavlovčič napravil za 117 beguncev brezplačne fotografije za izkaznice.

Najtežje begunsko vprašanje v Ljubljani je vprašanje stanovanj. Pred dnevi smo čitali poziv odbora meščanom glede stanovanj. Mestno poglavarstvo je odboru naklonjeno in skuša na vse načine pomagati ter sodelovati pri reševanju stanovanjskega vprašanja za begunce in je predsednika Kmečke pisarne privzelo v mestni stanovanjski urad. V več primerih se je izposlovalo stanovanje družinam in posameznikom, in sicer doslej v 4 hišah. Zavod za upravo imovine upornikov stalno obvešča pisarno o izpraznjenih stanovanjih, da jih po pristanku mestnega stanovanjskega urada zasedajo begunci. V Akademskem kolegiju prenočuje stalno 22 beguncev.

Za varnost beguncev je pisarna začela izdajati posebne izkaznice. Do 23. januarja se je javilo 3614 beguncev za take izkaznice, izdanih pa je bilo dotlej 1707 izkaznic. Pisarna izdaja tudi navodila in priporočila za prehod čez bloke, za vožnje z vlakom in z vojaško kolono proti Kočevju in Novemu dovoljenj.

Dne 18. decembra, ko se je g. prezidentu mestu. Doslej je bilo izdanih 815 potnih poklonilo 25 člansko odposlanstvo odbora, je g. prezident prevzel pokroviteljstvo nad delom odbora. Dne 1. januarja 1944 je bil zastopnik odbora v veliki deputaciji raznih kulturnih ustanov, ki se je predstavila pod vodstvom g. prezidenta SS Gruppenführerju generalu Rösenerju.

Vodstvo Kmečke pisarne pa posveča veliko pozornost tudi kulturnemu dvigu in duhovni vzgoji beguncev. V tem pogledu skuša doseči svoj smoter s predavanji, tečaji, obiski, itd. Vsak torek, petek in nedeljo so predavanja v dvorani Akademskega kolegija. Razen predavanj so bili doslej že 3 tečaji, in sicer zadružni tečaj, tečaj katoliške akcije in tečaj za kmečke delodajalce in delojemalce. Predavali so dr. Puš, predsednik odbora g. Škulj, dr. Basaj, inž. Simonič, inž. Muck, inž. Padar, inž. Brkopec, primarij dr. Meršol in g. Kafol. V zadružnem tečaju so predavali dr. Basaj, inž. Eisel, g. Trček, inž. Florinc, inž. Brkopec, g. Špindler, inž. Erpič. Več predavanj je imela Zveza katoliških mož in fantov v Ljubljani. Pokrajinska delavska zveza je v Delavski zbornici priredila tečaj za begunce, v katerem so predavali gg. Rogina, Škulj, dr. Alujevič, Horvat, Jan.

Odbor deluje v štirih odsekih in sicer ima kmetijski, živinorejski, socialni in kulturni odsek. Žene in dekleta so organizirana v posebnem odseku, ki ga vodi odbor kmečkih žena in deklet ter nekaterih mestnih gospa in gospodičen. Odbor skrbi za gmotni položaj begunk in priskrbuje dekletom in ženam brez otrok službena mesta kot gospodinjske pomočnice. Ima redna predavanja ideološke, gospodinjske in zdravstvene vsebine. Doslej se je priglasilo 60 ljubljanskih družin, ki bi rade dobile gospodinjske pomočnice. Odsek je priskrbel 24 dekletom službo pri teh družinah.

Omeniti je treba še, da je odbor za naše begunce započel sporazumno z gospodarskim svetom akcijo za preskrbo beguncev in njih družin s kurivom. Nemška Hilfswerk je v ta namen naklonila odboru lepo podporo 20.000 lir. Te dni bo odbor otvoril poseben gospodinjski tečaj za begunce. Doslej se ji je prijavilo že 35, med njimi so dekleta iz Rakeka, Želimelj, Blok, itd.

Vzgojno in kulturno delo odbora je torej prav tako pomembno in veliko kakor skrb odbora za gmotni blagor beguncev.

Gospodarstvo

= **Prispevki obrtnikov za Zimsko pomoč.** V petkovi številki smo iz poročila Pokrajinske zveze delodajalcev o akciji za Zimsko pomoč med drugim navedli, da je odsek za obrtništvo pri Združenju industrijcev in obrtnikov zbral za Zimsko pomoč 62.000 lir. Ta znesek pa ni točen, kajti odsek za obrtništvo je zbral 620.000 lir. S tem popravljamo toskovno pomoto.

= **Zaključek nemško-rumunskih trgovinskih pogajanj.** Iz Bukarešte poročajo, da so bila te dni zaključena gospodarska pogajanja med nemškimi in rumunskimi predstavniki, ki so obsegala gospodarska in finančna vprašanja. Nov sporazum je bil podpisan 9. t. m. Za Rumunijo je sporazum podpisal namestnik ministrskega predsednika Mihael Antonescu, za Nemčijo pa poslanik dr. Clodius. Rumunija se je zavezala povečati dobave žita Nemčiji, Nemčija pa bo v kompenzacijo dobavila Rumuniji potrebno orožje.

= **Komasacija kmečkih posestev v Nemčiji.** Kakor drugod, povzroča tudi v nemškem kmetijstvu težavo okolnost, da imajo kmetje svoja zemljišča raztresena in pogosto daleč od kmetije same, kar povzroča pogoste zamude pri obdelovanju in racionalno izkoriščanje delovnih moči. Zato je bila uvedena akcija za pospešeno komasacijo, to je za združitev zemljišč in ponovno razdelitev. V aprilu lanskega leta je nemški vodja kmetov izdal naredbo o olajšavah pri komasacijah. Akcija je imela nepričakovano velik uspeh. V 13 deželnih kmetijskih področjih zapadne, južne in srednje Nemčije je bilo še v teku lanskega leta izvršenih 198 komasacij, neizvršenih pa je ostalo še 500 prijav. To število je prav znatno, če upoštevamo, da so številni posestniki na fronti. Toda prav ti posestniki so pokazal lep odziv in so pismeno dali s fronte svoj pristanek. Stroški postopanja, zlasti za novo izmerjenje in nove vpise v zemljiških knjigah, so zelo nizko nastavljeni in znašajo le 1 do 5 mark za hektar. V praksi se je pokazalo, da so okraji, kjer je bila izvršena komasacija, lahko osvobodili delovne moči za obdelavo doslej neizkoriščenih zemljišč in za razna melioracijska dela.

= **Reorganizacija gozdarskega društva na Štajerskem.** Ker je bil Koroški priključena Gorenjska, Štajerski pa Južna Štajerska, je vodja Nemškega gozdarskega društva odločil, da se društvena skupina za Štajersko in Koroško razdeli v dve društveni skupini, in sicer v eno za Koroško in drugo za Štajersko. Za vodjo koroške skupine je imenovan gozdarski inženjer Hermann von Mattanovich.

= **Pomirjenje na milanski borzi.** V drugi polovici januarja so tečaji delnic na milanski borzi precej popustili. Po zagotovilu iz uradne strani, da ni na mestu bojazen glede radikalne spremembe italijanske gospodarske politike, pa so se tečaji od tedaj zopet popravili. Tako je na primer tečaj delnic družbe Fiat v sredi januarja popustil od 1300 na 950 lir, do konca meseca pa se je zopet dvignil na 1110 lir. Tečaj delnic družbe Pirelli, ki je popustil od 4050 na 3050 lir, se je zopet dvignil na 3920 lir. Delnice družbe Snia Viscosa, ki so zdrknile navzdol od 1290 na 880, pa so se zopet dvignile na 1080 lir. Nadalje poročajo, da je bil promet z delnicami na milanski borzi spričo ukrepov proti spekulaciji lani zelo omejen. Vsega je bilo v teku leta prodanih 2.88 milijona delnic, medtem ko je znašal promet v prejšnjem letu 9.76 milijona delnic.

= **Bolgarija je ukinila racioniranje jajc.** Spričo lanske ugodne letine je bolgarska vlada ukinila že razne omejitve glede potrošnje in dovolila olajšave pri oskrbi z nekaterimi živili. Sedaj so bili ukinjeni predpisi o racioniranju jajc, ker je na razpolago dovolj blaga na trgu.

= **Madžarska narodna banka.** Letno poročilo Madžarske narodne banke za preteklo leto poudarja da je lani nadalje narasla potreba kreditiranja gospodarstva, kar je imelo z posledico, da se je menjalni portfelj povečal od 2.1 na 3.6 milijarde pengov. Vzporedno se je dvignil obtok bankovcev na 4.39 milijarde pengov nasproti 2.96, 1.99 in 1.39 milijarde pengov v prejšnjih treh letih. Občni zbor delničarjev, ki je bil 7. t. m., je sklenil izplačati 6.5 % dividende, to je na delnico 6.50 zlate krone, kar ustreza znesku 7.35 penga.

= **Spekulacija z vinom na Madžarskem.** Čeprav lanska vinska letina na Madžarskem ni bila slaba, so spekulanti naglo pokupili pridelek, kar je imelo za posledico, da se je cena vinu v izrednem obsegu dvignila. To povišanje cene znatno presega splošni dvig cen. Tudi izvoz je pri teh cenah nemogoč. V zadnjem času pa je nastopila na trgu stagnacija, ki se kaže v popuščanju cen. Številni spekulanti bodo utrpeli precejšnje izgube, kajti urad za javno oskrbo je obvestil vinske trgovce, da ne priznava visokih cen, tudi če trgovec ali gostilničar dokaže, da je vino dražje plačal. Ministrstvo za oskrbo je razposlalo komisije, ki pri vinskih trgovcih in gostilničarjih ugotavljajo cene na podlagi faktur in knjig. Prodajalci morajo sedaj znižati cene na ono višino, ki je bila uradno predpisana v januarju.

= **Ameriški senat je odklonil prispevek za vzdrževanje nizkih cen življenjskih potrebščin.** Iz Zedinjenih držav poročajo, da je senat preteklo sredo odklonil zakonski načrt, po katerem naj bi se porabil znesek 1500 milijonov dolarjev v ta namen, da se držijo nizke cene raznim živilom.

Kratke vesti z vsega sveta

Bukarešta, 12. febr. Rumunski poslanik v Zagrebu je bil s 15. februarjem zopet zopet dodeljen centralni upravi zunanjega ministrstva.

Ženeva, 12. febr. Cordell Hull je nastopil večtedenski dopust v Floridi. Hull gre običajno vedno na dopust, če je jezen zaradi vmešavanja v njegove posle. V tem primeru sta bila podpredsednik Wallace, ki se je vmešaval javno v politiko napram Argentini, ter notranji minister Ickes, ki je objavil načrte o petrolejskih koncesijah na Srednjem vzhodu, čeprav se Hull še ni bil končnoveljavno ničesar dogovoril z Ibn Saudom.

Ženeva, 11. febr. Kakor je objavilo ameriško zunanje ministrstvo, sta se Amerika in Iran sporazumela, da povzdigneta svoji poslaništvi v veleposlaništvi.

Stockholm, 9. febr. Willkie je izjavil, da bo pozdravil z veseljem njegovo imenovanje za predsedniškega kandidata, »toda le pod pogojem, če bo možno, da bo lahko svobodno izražal svoje mnenje.«

Ženeva, 9. febr. Willkie je izjavil poročevalcu lista »New York Times«, da se bo pustil postaviti za kandidata pri volitvah za predsedništvo v Nebraski.

Stockholm, 9. febr. »Detroit Couri Express« predlaga nov načrt za predsedniške volitve, po katerem naj tako republikanci kakor demokrati postavijo Roosevelta za predsedniškega kandidata in kakega republikanca za podpredsedniškega kandidata.

Ženeva, 9. febr. Bivši demokratski ameriški vojni minister Woodring je ustanovil te dni s pomočjo večjega števila demokratov narodni odbor »lojalnih demokratov«. Po Woodringu bo nova skupina predlagala zunanjega ministra Hulla za predsednika.

Vigo, 9. febr. Poročevalska služba v Rio de Janeiru poroča, da je predsednik Peruja v ponedeljek odpotoval v Zedinjene države, kejr bo predložil načrt organizacije zveze ameriških republik, kateri naj pripadajo tudi Kanada in Zedinjene države.

Stockholm, 8. febr. Predsednik Venezuele general Medina Angarita se je po dvotedenskem bivanju v Zedinjenih državah vrnil v Caracas.

SPORT

ŽSK Hermes (nogometni odsek). Vabim vse igralce nogometnega odseka kakor tudi druge, ki bi pri Hermesu hoteli gojiti nogomet, naj se udeleže danes ob 10. obveznega sestanka v klubski hiši na Igrišču v Šiški. Ob ugodnem vremenu po sestanku trening, sicer logovor zaradi začetka zimskega treninga v dvorani. Udeležba obvezna! — Načelnik.

Starinsko obličje Trsta

Trst, v februarju

Trst je sodobno, lepo obmorsko velemesto. Številne reprezentativne stavbe in krasne palače olepšujejo njegovo zunanje lice, ki ga povzdiguje prelest morske bližine. Toda poleg tega sodobnega Trsta je še tudi starinski, zgodovinski del mesta, ki ima prav tako svoje stavbne značilnosti in znamenitosti.

Sedaj, ko se razlivajo preko valujoče morske gladine pomladni pramenj, te nehote zanese k žarišču starega Trsta, od koder imaš diven razgled po vsem mestu in okolici, od koder lahko pregledaš ves ta amfiteatralno dvigajoči se svet, ki božajoče obkroža tržaško pristanišče. Središče tega Trsta je vrh hriba katedrala sv. Justa z gradom. Ko stopaš po teh zgodovinskih tleh, vstajajo nešteti spomini iz davne preteklosti, ki so povezani s tem starinskim tržaškim središčem.

Tržaškima krščanskima mučenikoma posvečen kraj

Staroslavna tržaška katedrala sv. Justa je posebno zanimiva zaradi tega, ker ne kaže ne v zunanjosti, ne v notranjosti svoje izgradnje nobene arhitektonske harmonije. To je posledica spoja dveh bližnjih cerkva, bazilike Marijinega Vnebovzetja, ki je nastala že v IV. stoletju na ruševinah Jupitrovega, Junoninega in Minervinega svetišča, ter male cerkve, posvečene tržaškima mučenikoma sv. Justu in sv. Socerbu, zidana v VI. stoletju po tržaškem škofu Frugiferu. Tržačani niso imeli na razpolago dovolj denarnih sredstev, da bi sezidali novo katedralo. Kakor so si znali zmerom pomagati, tako so si tudi tedaj. Odločili so se, da združijo baziliki. Spoj obeh starinskih cerkvenih gradenj je posebno razviden v popolnoma asimetrični, neenoviti notranjosti, kjer lahko opaziš pomešana stebrišča zglavja romanskega in bizantinskega sloga, ladje različne širine ter druge izrednosti. Vsako stoletje od IV. do XX. stol. je zapustilo tukaj svoje vidne sledove. Toda ravno ta asimetričnost daje katedrali sv. Justa nek poseben čar, neko posebno sugestivno privlačnost, ki priteguje predvsem umetnostne strokovnjake in umetnostne zgodovinarje.

V katedralni kapeli sv. Karla Boromejskega so pokopani potomci španskih Burboncev, med njimi je tudi Don Carlos VII., ki je umrl l. 1909. Med številnimi izrednimi umetnostnimi slikarijami ter umotvori zbujajo posebno pozornost beneško bizantinski mozaik iz l. 1200, ki predstavlja Odrešenika med sv. Justom in sv. Socerbom, potem znamenita Wostryjeva slika »Mučeništvo sv. Justa« in podoba Marije z detetom med sv. Justom in sv. Socerbom.

Utrinki iz davnine

Ko opazuješ te redke umetnostne znamenitosti, stopata nehote v ospredje tvojega zanimanja podobi obeh tržaških mučenikov. Zapiski iz davnine niso ravno preveč radodarni, toda tudi preskopi niso. Pripovedujejo o junaškem mučeništvu krepostnega krščanskega mladeniča sv. Justa, ki so mu na povelje rimskega poglavarja Menacija zvezali roke in noge, obesili na njegovo telo svinec in ga na odprtem morju vrgli v valove, nakar so ga kristjani našli na morskem obrežju in ga slovesno pokopali. Sv. Justu, tržaškemu mučeniku na čast so sezidali kasneje na hribu, kjer še sedaj stoji, cerkev, ki hrani mučenikove telesne ostanke.

Ti zapiski pa nam pripovedujejo tudi o Socerbski jami, ki se razteza nad istrsko vasico Dolino v bližini slavnega socerbskega gradu in njegovih razvalin. V tej jami se je skrival v rimski dobi sv. Socerb, ki so ga tržaški oblastniki zasledovali. Končno so ga iztaknili ter ga izročili tržaškemu poveljniku Giuniliju, ki je sv. Socerba obsodil na smrt. Sv. Socerb je drugi tržaški mučenec. V jami je oltar, kjer je vsako leto 24. maja sv. maša. Nad oltarjem je v živo skalo vsekana mučenikova postelj.

Hudobčevi sledovi...

Med okoličani in prebivalci Socerbske planote, ki jo ponosno stražijo Socerbski grad in gradovi Mahovo, Mokovlje ne in Vikumberg, je ohranjena pripovedka, ki pojasnjuje postanek 45 m globoke Socerbske jame za Socerbskim gradom. Po tej pripovedki se je znašel sv. Socerb, ko je bežal pred preganjalci, pred strmim skalovjem preko katerega ni mogel naprej. Trenutek zatem se je skala odprla, svetnik se je zatekel v jamo, kamor mu je sledil tudi hudobec — skušnjavec. Toda sv. Socerbu ni ostal prikrit hudobčev prihod. Pozval je hudobca, naj se umakne iz jame, iz katere pa ni mogel ven, ker se je tudi skalna razpoka zagrnila. V tej stiski je hudobec grozno zarohnel, udaril s svojo butico ob tla in si tako utrl pot v pekel, od koder ga ni bilo več na spregled. In hudobčeve sledove lahko še danes zaslediš — globoko brezno, ki zeva ob levi strani oltarja.

O vsem tem in še o drugem izveš, ko si ogleduješ znamenito katedralo, posvečeno tržaškemu patronu sv. Justu, in kjer je umetnostno ovekovečen tudi sv. Socerb, drugi tržaški mučenec.

In tržaški grad

Ni tako star kakor je katedrala. Zgradili so ga v beneški dobi 1369 na kraju, kjer so bili svoječas samostani, bolnišnice in kapele. Tržaški grad je doživel in preživel pomembne zgodovinske dogodke. Pozneje so ga Tržačani porušili. Ko so se pa zavedli svoje napake, so ga obnovili. Za krajši čas je zopet sledila beneška oblast. Tedaj je bila zgrajena 1503 tako zvana beneška utrdba. Delo je bilo večkrat prekinjeno in popolnoma končano l. 1630. Utrdbo obdajajo širje okopi. Po zidovju tržaškega gradu vidiš številne gube in različne napise. Podoba je, da je imel tržaški grad skrivne podzemske prehode v mesto in z nekdanjo utrdbo Sv. Vida. Kot poseben znamenit dogodek v grajski zgodovini je zabeležen oni, ko je francoski general Rabier leta 1813 grad uspešno branil pred sovražnimi napadi. Tržaški grad je tedaj kljuboval plohi izstrelkov iz cevi angleških ter avstrijskih topov.

V nevojnih, pa tudi vojnih letih je bilo tukaj zlasti v poletnih mesecih živahno vrvenje. V beneški utrdbi je našla svoje prostore elegantna kavarna, od koder odmevajo ob poletnih večerih prijetni zvoki orkestra. Izvirno je urejena vinarna v tako zvani Lalijevi utrdbi, poimenovani po svojem zgraditelju, dočim je tako zvana okrašena utrdba preko poletja torišče vnetih tržaških plesalcev. Na velikem grajskem dvorišču so bile v toplih mesecih operne in filmske predstave ter razne sportne prireditve. Do 20.000 gledalcev ima prostora na obširnem grajskem dvorišču.

Po tesnih tržaških uličicah

Ko stopaš z vrha hriba, kjer se ponosno dvigata tržaška katedrala sv. Justa in zgodovinski tržaški grad, zaideš v najstarejše mestne dele, ki se zgrinjajo tja k starodavnemu rimskemu gledališču. Tod okoli so še vidni obrisi starih hiš, ki so obdajali omenjeno amfiteatralno zgrajeno gledališče in ki so bile po načrtu porušene, da so se čim lepše ohranili gledališčni ostanki.

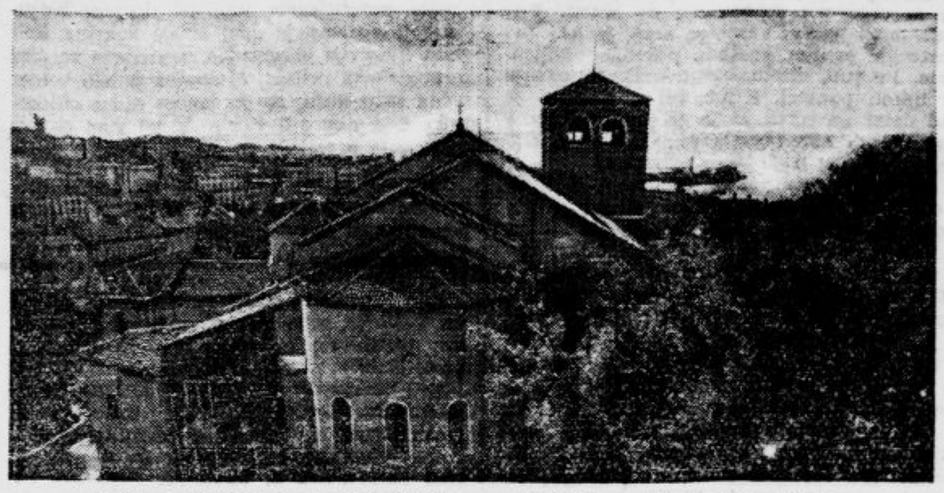

Blick auf Triest von San Justo — Pogled na Trst s Sv. Justa

Toda tu pod Sv. Justom se še zmerom vijugajo tesne, starinske, skrivnostne tržaške uličice. Po njih brodiš kakor po slikovitem, tesnobnem labirintu idiličnih prehodov in sotesk. Ulica Colomba je tukaj, kjer besni burja najhuje, pa Rena, Donota, Crocifisso, Pozzachera itd. Z oken teh mrkih, značilnih hiš so razpete na drugo stran ulice vrvi, na katerih se suši perilo vseh vrst. Pred vrati so ptičje kletke, pa stare ženice, ki kramljajo z enega konca uličice do drugega o vsem mogočem. Gori po podstrešnih stanovanjih ždijo starke z voščenimi lici. Otrok se podi tod okoli kakor listja in trave. Pot te vodi tudi po molčečih, melancholičnih uličicah, ki so v senci starodavnih cerkva in samostanov, pa spet po hrupnih kotičkih, od katerih je vsak zase slepa ulička, in kočljivih zagatah z dušečim vzdušjem. Po tlaku opaziš najrazličnejše predmete ob straneh uličic temne beznice, med hišami umazana dvorišča. Estetika in snaga nista odlika tega mestnega predela.

Je pa tu mnogo zgodovinskega. Tu zaslediš starinski kamen z napisom, tam plemiški grb ali zanimiv železni balkon, kjer se suši jo na pol oprane cunje. Polno je tod okoli spominov na rimsko in srednjeveško dobo. V bližini ulice Donota je znani srednjeveški stolp Cucerna; v vrtovih pod lapidarijem ob katedrali marsikatero starinsko obzidje; pa spet Rihardov slavolok, sledovi rimskega odtoka itd.

Komaj par korakov stran pa se znajdeš sredi hrupnega velemestnega vrvenja v najlepšem delu Trsta. Zgodovina in sedanjost, starinskost in sodobnost si podajajo tukaj roko. Težko si je misliti lepote novega Trsta brez starinskih značilnosti, brez stavbne častitljivosti ter mrkosti njegovega zgodovinskega mestnega dela.

Mamila v velblodjih želodcih

Dopisnik lista »Kölnische Zeitung« v Ankari poroča:

Mamila — to je neizčrpna snov v stolpcih egiptovskih listov in tudi vojna ni mogla tega spremeniti. Sedaj, ko se je vojna dežela ob Nilu malo odmaknila, so afere zavoljo trgovine mamili zopet v ospredju javnega zanimanja. V zadnjih dneh preteklega leta je razburil egiptsko javnost prav nenavaden dogodek. Policiji je uspelo, da je izsledila organizacijo, ki je razpolagala z znatno glavnico in se ni bavila samo s tihotapljanjem mamil, temveč jih je tudi v Egiptu samem razpečavala — kar je nen valen primer — in imela v Kairu ter Aleksandriji posebne lokale, neko vrsto barov, v katerih si si lahko privoščil mamila iz kristalnih pip z zlatimi in srebrnimi vložki, kakršne uporabljajo za uživanje hašiša. Vodje te organizacije so bili neki odvetnik, neki zdravnik in neki aleksandrijski trgovec, aktivni člani pa so pripadali skoraj vsem družbenim slojem. Policija je zaplenila za preko pol milijona egiptovskih funtov blaga, zlasti hašiša, pri trgovcu, ki je nadziral tihotapstvo, pa so našli nad tri sto sebrnih cevk, v kakršnih so velblodi v svojih želodcih prenašali mamila čez mejo. Onkraj meje so prihajale te cevke po naravni poti spet iz živali. Organizacija je razpolagala z več nego tucatom karavan, ki so šle čez 160 velblodov. Izmed teh živali jih je nekoliko seveda plačalo z življenjem, kajti potem ko je policija prejela ovadbo, da se mamila prenašajo v želodcih živih velbodov po deželi in čez mejo, so marsikatero žival sumljivih karavan zaklali in preiskali. V posameznih primerih se je potem izkazalo da je bil ta ukrep nepotreben, ker v želodcih zaklanih živali niso našli nobene srebrne cevke in še manj kakšno mamilo v njih. Posledica so bile nevšečne tožbe za odškodnino. Nazadnje, da se izogne takšnim neprijetnostim, je začela policija — še preden si je bila o obsežnosti tihotapske organizacije na jasnem — prestavljati živali z Röntgenovimi žarki in je odkrila na takšen način tihotapsko blago v masikaterem velblodu, ki so ga potem seveda zaplenili.

Po večmesečnem prizadevanju je policija organizacijo končno nadvladala in je zasegla obsežno dokumentarno gradivo, ki ji je omogočilo prijeti vso tihotapsko in razpečevalno družbo. V kratkem jo bodo sodili na eni največjih sodnih razprav, kar so jih v Egiptu kdaj imeli. Člani najvišje družbe bodo stali tedaj poleg beduinov, felahov, umetnikov in brezupnih žrtev mamilnih snovi pred sodniki, in občinstvo bo zvedelo vsaj delno, s kakšnimi prevejanimi metodami se je policija lotila njihove organizacije. Zanimivo je, da so v afero zapleteni tudi člani tujih vojaških posadk — poročilo pa ne pove, dali gre za angleške posadke.

Tuje vojaštvo je bilo zapleteno tudi v neko drugo afero z mamili, ki je nastala skoraj istočasno, čeprav ni zavzela tak n ga obsega. Šlo je predvsem za grško, v Egiptu nastanjeno vojaštvo. Grški častniki, ki so nadzirali prevoze municije iz Palestine v Egipt, so praznili naboje, jih polnili potem z mamili in jih prodajali za visoko ceno v Egiptu. Tihotapstvo je tu lahko tem bolje uspevalo, ker egiptski carinski organi iz razlogov vojaškega prikrivanja« niso imeli pravice, da bi pregledovali tovorne vozove tujih vojaških čet. Ta afera bo imela še svoje posebno poglavje v obliki interpelacije v egiptskem parlamentu, kjer bodo člani narodne opozicije načeli vprašanje o privilegijih, ki jih imajo tuje zasedbene čete. Listi pišejo, da so se te zapletle še v celo vrsto drugih tihotapskih afer, ne samo v te dve.

Janja Baukart-Strletova v „Melodijah srca“

Gregorčeva opereta »Melodije srca« je prinesla doslej v zasedbi že razna dubliranja. Tako pojeta glavno moško partijo tenorja Marjana Bariliča gg. Čuden in B. Sancin, vlogo barona Milavskega gg. Miličinski in Frelih in tudi vlogi manekenk sta bili že izvajani poleg gge Sancinove in Baukart-Strletove po gge Japljevi in Jeromovi. Vzrok teh prezasedb je v prezaposlenosti posameznih članov in njihovih obolenj. Z dvojno zasedbo posameznih partij pa je omogočeno vzdržati na sporedu opereto, ki je bila med tem iz navedenih vzrokov že nekajkrat odpovedana.

Danes, v nedeljo, bo pela glavno žensko partijo, Silvo Mrtičevo, ga Janja Baukart-Strletova. Ta mlada pevka je po rodu Ljutomerčanka. Je absolventka Drž. glasbene akademije v Ljubljani in učenka g. rektorja Julija Betetta. Gledališkemu občinstvu, ki se zanima za naraščaj in zahaja na produkcije gojencev, je znana po svojih nastopih in debutu pred nekaj sezonami v »Belem konjičku«. V nedeljo bo v partiji Silve, ki je igralsko in pevsko hvaležna in pestra lahko pokazala obseg svojega znanja in svojih sposobnosti. Dasi je bil njen nastop že predviden — toda za kasnejši čas, z večjo možnostjo skušenj — je njen nedeljski pojav na odru »vskok« zaradi indispozicije ge Manje Mlejnikove. Z nastopom ge Baukart-Strletove je omogočena današnja predstava operete »Melodije srca«.

Iz zvezdoslovnih zanimivosti

Opozicija Jupitra s Soncem

Ko človek v večernih urah obrne pogled na severovzhodno nebo, se zaustavi na izredno svetli zvezdi, ki je prav sedaj najsvetlejša. Za hip ga kar zavzame ten lepi sij, ki ga lije iz vsemirskih daljav na zemljo. Je to ena najlepših zvezd — planet Jupiter, ki je po dolgi dobi zopet priromal v ozvezdje Leva in se bo tu pomudil v letošnjem letu. Prav dne 12. februarja je stopil v opozicijo s Soncem, se pravi v lego, ko vzide ob sončnem zahodu in zaide ob sončnem vzhodu; stoji potemtakem v ozvezdju, ki je ravno nasprotno ozvezdju, v katerem se mudi sedaj Sonce. Opozicijske vrste nam omogoča opazovanje tega potomca našega Sonca.

Zemlja je v času Jupitrove opozicije prav med Soncem in Jupitrom. Če bi poleteli v tem mesecu na Jupiter, bi videli Zemljo vso v sončnih žarkih; seveda je svetloba naše matere spričo silne Jupitrove oddaljenosti že prav slaba. Pa poletimo na vroče Sonce! Kako lepo se svetita skupaj majhna Zemlja in veliki Jupiter, oba v ozvezdju Leva! Že prihodnji mesec pa pojdeta nar zen: Zemlja odpotuje zaradi svoje večje hitrosti proč od Jupitra.

Predaleč nas je zapeljala fantazija. Vrnimo se raje na Zemljo in poiščimo v oleščeči družb zvezd ta svetli biser našega večernega neba.

Marljivejši opazovalci neba se gotovo še spominjajo, kje je bil Jupiter lansko leto ob tem času: v zapadnem delu Dvojčkov. V teku lanskega poletja je prehodil ozvezdje Raka in se tu srečal z lenim Plutonom, ki se je od odkritja leta 1931 do sedaj premaknil le za eno ozvezdje, medtem ko je urni Jupiter že enkrat pretekel živalski krog.

V letošnjem marcu bo torej stopil Jupiter v ozvezdje Device, ki pa ga ne bo nič k j mikala. Hitro bo odpotoval dalje, vse dalje proti vzhodu, postal bo leta 1948 poletna večerna zvezda, ki nas bo s svojo zelo močno svetlobo (kajti teda bo v bližini perihelja) pozdravljala ob poletnem mraku. Leta 1960 se bosta srečala v zvezdni deželi Strelca dva samotarja: Saturn in Jupiter. Lansko leto je bil Jupiter v opoziciji s Soncem, odnosno, gledano z Jupitrovega stališča: Zemlja v konjunkciji s Soncem že januarja, prihodnje leto pa bo stopil v to opozicijo marca.

Ob sedanjem času pa ni težko prepoznati tega nebesnega lepotca v družbi zvezd. V večernih urah je na vzhodnem nebu, nato se začne nagibati proti jugu in v drugi polovici noči — do sončnega vzhoda — ga lahko opazujemo že na zapadni polobli. Jupiter bo viden na večernem vzhodnem nebu do aprila, ko se bo preselil na zap dno večerno nebo. Potlej se bo začel naglo izgubljati v svetlobi sonca in bo v avgustu izginil z večernega neba. Nato postane zopet krasna jutranjica, ki se bo svetila v jesenskem času skupno z Venero na jutranjem nebu. Vzhajal bo vedno bolj zgodaj; proti koncu leta bo že izšel pred polnočjo. Kakor sameva Jupiter v svojih nebesnih puščavah, tako sameva tudi sedaj na nebesni polobli, če ga gledamo z Zemlje. Slučajno tvori prav sedaj lep, vendar zelo velik enakostranični trikotnik: s Sirijem na jugovzhodu in Procionom na vzhodu. V najlepšo lego se nam postavi med sedmo in osmo uro zvečer, ko vidimo ta trikotnik na vzhodnem nebu.

Zapustimo Zemljo in njeno čudovito nebo, pa poletimo naravnost proti Jupitru, ki je v tem mesecu oddaljen od nje 650 milijonov kilometrov. Vzemimo, da je ta oddaljenost stalna, kar v resnici ni. Z letalom, ki ima hitrost 500 kilometrov v uri, bi se vozili z Zemlje, če bi sedli v letalo v tem mesecu, okoli 150 let. Tako vidimo, v kaki strahotni samoti živi ta čudovita zvezda!

Že ko smo se približevali Jupitru, smo lahko takoj opazili, da nima oblike krogle, temveč bolj jajčasto: je sploščen. Drugo, kar nas osupne, je Jupitrova nenavadna velikost. Kar verjeti ne moremo, da je iz majhne zvezdice zrasel pred nami orjak, ki je že po premeru 11-krat večji od Zemlje. Če bi odstranili njegovo notranjost in obdržali le skorjo, bi lahko spravili v Jupitra kar 1300 takih teles, kakor je Zemlja. Jupitrov globus zavzema torej v vsemirju 1300-krat večji prostor kakor ga zavzema planet, na katerem se odigrava naša usoda.

Jupiter ima silno globoko ozračje. Na njegovem površju opazimo nekake temne proge. Na njem vlada popolna tema, ki je ne razsvetljuje blagodejno Sonce in njegove nebeške sestrice. Pri nas na Zemlji je ozračje predvsem zmes dušika in kisika, kako pa na Jupitru? Tu prevladuje smrdljivi amonijak, pomešan z vodikom. Pač dva plina, ki nasprotujeta vsakemu življenju. Zaradi strašnega mraza, ki vlada na Jupitru (—150° C) so se plini že zgostili v kristalčke, le ti pa združeni povzročajo njegovo mračno svetlobo, ki je pač odbita sončna luč. Nek teri mislijo, da je Jupiter še žareč. Ta odgovor pa je zelo negotov, ker so drugi astronomi celo izračunali debelimo njegovega obroča, ki naj ni obdajal ta planet.

Vrnimo se zopet na Zemljo in se ozrimo od tod še enkrat na prelestno nebo. V večernih urah se blešči že zelo visoko za sedaj najlepše ozvezdje Bika. V tej zvezdni deželi se sveti rdeči Mars, ki zatone že v drugi polovici noči in zopet beli Saturn, ki se oddaljuje Zemlji. Sicer pa smo v članku »Nebesni pojavi v februarju 1944« že opozorili na najzanimivejše nebesne pojave. Tokrat smo si hoteli samo nekoliko ogledati sedanjega nebesnega prvaka, ki opozarja nase vsakega, za opazovanje neba količkaj dojemljivega človeka.

M. B.

Mislite na tiste, ki se jim godi slabše ko vam! — Prispevajte za Zimsko pomoč!

KULTURNI PREGLED

Molière kot človek

V Drami pripravljajo Molièrovega »Namišljenega bolnika«.

Molière je bil Parižan; rodil se je v središču Pariza 15. januarja 1622 kot sin tapetnika, ki je služboval na dvoru. Ostal je Parižan do svojega 25. leta, zato je bil to tudi do smrti. Razen dveh ali treh šegavih podeželskih figur ni podeželje, po katerem se je klatil dvanajst let, zapustilo nobene sledi v njegovem delu. Kar se tiče študij, se zdi, da ni dospel daleč, kajti razen Plauta, Terencija in malce Lukrecija nam v njegovem delu nič ne razodeva, da bi globlje spoznal antiko. Pozneje se je seznanil z italijanskim slovstvom in se s tem nekoliko okoristil. Pravijo, da je bil Gassendijev učenec in je morda pri njem nalezel tisto rahlo sled epikurejske filozofije. Predvsem pa je bil do svojega petindvajsetega leta pravi Parižan, ki udobno živi, flanira po mestu, prodaja zijala in kaže inteligenco; gledališče je obiskoval od mladih nog in se mimogrede zanimal tudi za domače slovstvo.

Ustanovil je gledališče, imenovano »Illustre théâtre«, takó, kakor mladi ljudje v našem času ustanove na primer káko revijo. Z neko že malce priletno igralko je prevzel vodstvo gledališke družine, ki se je takrat imenovala »podeželska družba«, ker je potovala po provincialnih mestih in trgih. Tako se je celih dvanajst let potikal v provinci. Ugotovljeno je, da je uspešno nastopal v Roucnu, ki je imel tedaj prav živahno literarno življenje, pa v Lyonu, Grenoblu, Montpellieru i. dr. Ni izključeno, da ga je Scaron videl igrati v Mansu in ga je naslikal v prav laskavi obliki pod imenom igralca Usoda (Destin).

Igral je avtorje, ki so bili tiste čase najbolj priljubljeni, predvsem Corneilla in je že tedaj priložnostno spisal in igral kaj svojega vendar je tega bilo prav malo, kajti Molière — kakor mnogi pomembni možje — ni dozorel zgodaj. Za svoje gledališče je priredil razne italijanske igre, ali pa je pisal osnutke za poznejša dela, kakor so bili »Barbouilleova ljubosumnost« (od koder je kasneje posnel svojega »Georga Dandina«), »Leteči zdravnik« (nekateri odlomki so prešli v poznejšo igro »Zdravnik proti svoji volji«), odnosno celotna dela: »Lahkomišljenec«, »Ljubezenska nevolja«, »Smešne preciloze«.

Leta 1658 se je vrnil v Pariz. Na kmetih je spoznal in vzljubil kneza de Conti, ki ga je predstavil kraljevemu bratu in leta samemu kralju. Molière je igral pred njim Nicomeda. Kralj mu je dovolil ustanoviti v Parizu svoje gledališče, ki se je imenovalo »gledališka družina kraljevega brata«. Tako je bila ustanovljena Comédie française; takrat ni še nihče slutil, kakšna slavna prihodnost jo čaka.

Petnajst let je Molère igral za Parižane v svojem gledališču, za kralja in za dvor v Fontainblesu, v Versaillesu, v Chambordu. Zaradi »Don Juana« je imel prepire s pretiranimi pobožnjaki in z oblastjo, ki mu je črtala znamenit prizor z uboštvo; takisto zavoljo »Tartuffa«, čigar prvo predstavo je prv prezident Lamoignon dalje časa zadrževal, dokler je ni dovolil sam kralj. Oženil se je leta 1661., v starosti svojega junaka Arnolfa iz »Šole za žene«, z eno izmed svojih igralk, Armando Béjart, hčerko tiste Magdalene, s katero je štirinajst let poprej igral v potujočem gledališču. Njegova žena je bila 22 let mlajša od njega. Tak zakon ni mogel biti srečen. In res je bil kar se dá nesrečen. Štiri leta je bil Molière docela ločen od žene, kar je bilo v tistih časih zelo redko in šele nekaj mesecev pred smrtjo se je spet zbližal z njo. V petnajstih letih neumornega dela kot dramatik, gledališki ravnatelj, igralec in dvorjan se je telesno hudo izčrpal. Izdihnil je nekaj ur potem, ko je zadnjič igral svojega »Namišljenega bolnika«, dne 17. februarja 1673, star 51 let.

Po opisu, ki nam ga je zapustila ena izmed njegovih igralk, du Croisvieva, »ni bil ne preveč debel in ne posebno suh; bil je bolj velike kakor majhne postave, imel je plemenito držo in lepe noge; hodil je dostojanstveno in kazal zelo resnobno obličje; nos je imel debel, usta velika in ustnice debele, polt je bila rjava, obrvi črne in kodrate in ker je bil zmožen z njimi na razne načine gibati, je postal njegov obraz izredno smešen. Po svojem značaju je bil premočrtno usužnjen in velikodušen.« — Bil je sila usmiljen in radodaren, zelo postrežljiv in imeniten prijatelj, vendar močno razdražljiv in tistim, ki so se mu zamerili, ni nič kaj rad odpuščal; nekatere svoje zopernike je v komedijah celo imenoval ali vsaj tako prikazal, da so jih sodobniki spoznali. Sicer je živel zelo svobodno in sproščeno kakor vsi gledališki ljudje tedanjega časa. Imel je »umetniški okus«, kakor bi danes rekli, ljubezen do lepega pohištva in umetnin ter s je držal kar razkošno stanovanje; pri tedanjem meščanstvu je bilo to izredno redek pojav.

Du Croisvieva pravi, da je svoje igralce priganjal k velíki zgovornosti; tega nikakor ne izpodbija to, kar pravi o sebi v »Impromptu de Versailles«. Toda v zasebnem krogu, med svojimi prijatelji, je govoril malo, kakor vsi, ki imajo res kaj povedati, zato so ga radi imenovali »le contemplanteur«, se pravi: človek, ki se rad pogablja v razmišljanje.

Zdi se, da tudi v poznejšem času ni izpolnil svojih študij, kakor jih je zanemaril za mladih nog. Poleg Plauta, Terencija in Lukrecija, ki sem jih bil že omenil, je najbrž poznal še Rabelaisa in Montaigna, a to je približno vse. Če ga primerjamo z Racinom, de Boileaujem in posebej še z La Fontainom, je bil nevednež. Njegova duhovna vzgoja je bila prav kakor pri Shakespearu v gledanju, opazovanju in poslušanju ljudi. Za genialne ljudi je to najboljša vzgoja in nemara edina, ki se jim res prilega. Učenje iz knjig je pri neumnih ljudeh jalovo, pri genialnih pa odvečno; med tema dvema slojema so srednji ljudje, katerim je tako učenje potrebno in nedvomno takó priporočljivo, da bi kazalo svétovati slehernemu človeku, naj se šteje kar med povprečne ljudi.

Zanimivo je, da Molière ni kazal visokih vrlin, vendar tudi ni bil v ničemer smešen. O njem so spisali nasprotniki — in tudi Molière jih je, kakor vsak količkaj pomemben človek, imel nemalo! — srborite pamflete, vendar mu nobeden ni očital nič hujšega, kakor da ga je žena varala. Vsekako je bilo neumno, da se štiridesetleten mož poroči z osemnajstletnim dekletom, toda ne pozabimo, da je ta neumnost bila v tistih časih močno razširjena in ni vedno prinašala smešnih ali drugače nevšečnih posledic. V šestnajstem, sedemnajstem in osemnajstem stoletju je bilo takih nesomernih zakonov na pretek. Pri Molièru je smešno samo to, da se jim je rogal pri tem pa si je sam naložil tak zakon; vendar mu to nedoslednost laže odpustimo, če vemo, da je bilo takrat mnogo primerov, ko so se taki zakoni dobro obnesli in Molière ni mogel pričakovati, da bo prav on s svojim polomil.

Bil je slaven, bogat in dober. To so stvari, ki v ženskih očeh prenekikrat nadomeščajo razliko v letih. Zavedal se je tega in je s svojim Aristom (Šola za žene) to tudi povedal. Bil je smešen zakonski mož, vendar ni bil tako smešen, ko se je ženil. V zakonu nikakor ni bil tiran, tudi ne skopuh ali godrnjač, takisto ni bil afektiran, ne prenatančen in ne svetohlinski; ni bil kavalir, ne kmetavzar, ne »meščan-plemič« kakor njegov George Dandin; z ljubezniki ni sledil, čeprav je živel mnogoženstveno, nikdar ni bil v teh stvareh hudoben in si načeloma ni hotel najti sreče tako, da bi razrušil tujo zakonsko srečo. Ni bil namišljen bolnik, ker je bolehal v resnici in kar se dá kljubovalo svoji bolezni, sploh ni kazal nobene tistih človeških smešnosti, ki jih je sicer neizmerno bičal v svojih nesmrtnih komedijah. Ne mislim reči, da je bil prav zaradi tega tolikanj občutljiv za smešnosti drugih ljudi, kajti po skušnjah vem, da so najbolj smešni prav tisti ljudje, ki samo v drugih odkrivajo razne smešne in zaničljive lastnosti, kakor se bedaki najrajši posmehujejo neumnost drugih; in če sem rekel, da Molière ni imel teh slabosti, ki jih je opazil pri drugih, nisem s tem rekel vsega. Molière pravi sam na nekem mestu: »Kdor se drugemu posmehuje, se lahko boji, da se bodo drugi posmehovali tudi njemu.« Niti ne maram reči, da se je Molière dosledno držal svoje sloveče maksime: »Treba je da sam pokažeš vzorno življenje preden greš popravljat življenje drugih«, kajti njegovo življenje nikakor ni bilo vzorno. Toda res je, da je lahko s svojim bičem smešenja opazil druge ne da bi hkrati zadel sebe: palica ki ima dva konca ni tolkla po njem tedaj, kadar je udrihala po drugih.

Skratka: Molière je bil kot človek na moč prikupen, nemara manj ko Corneille ali Lamartine, vendar bolj kakor La Fontaine ali Racine. Molière je moralno več vreden kakor njegovo delo, ki s te strani ne pove kaj dosti;

Kronika

* **Zmaga pravičnosti.** Bolgarski notranji minister Hristov je imel v Gabrovu pred veliko množico kmetov in delavcev govor, v katerem je pozival navzoče, naj trdno verujejo v zmago bolgarske stvari. Bolgarija sledi v zvestobi svojemu zavezniku Nemčiji in mora napeti vse sile za zmago pravičnosti.

* **Smrt predsednika deželnega sodišča Dollingena.** V Gradcu je umrl te dni upokojeni predsednik deželnega sodišča dr. Artur Dollingen v 71. letu svoje dobe. Pokojnik je bil doma z Moravskega ter je nekaj časa služboval tudi v Ptuju. Že pred svetovno vojno je bil prestavljen v Gradec, kjer je stopil l. 1937. v pokoj. Pokojnik je bil izvrsten jurist, ki je posvečal veliko pozornost zlasti mladinskemu skrbstvu.

* **Žitni izdelki namesto krompirja.** Od 15. novembra dalje je bilo dodeljevanje krompirja v nekaterih nemških pokrajinah omejeno in prejemajo potrošniki od te dobe naprej namesto krompirja ustrezajočo množino žitnih izdelkov. Potrošniki si lahko poljubno izberejo namesto krompirja rženo in pšenično moko, odnosno kruh iz imenovanih dveh vrst žita.

* **Cela serija bankovcev ukradena.** V prostorih Francoske državne banke je bila pred kratkim izvršena nenavadna drzna tavina. Tatovi so odnesli iz blagajne celo serijo novih tisočakov v vrednosti 25 milijonov frankov. Bankovce iz ukradene serije so zasledili najprej v okrožju Meaux.

* **Nova mladinska knjiga, ki jo bo bralo staro in mlado,** izide v začetku marca: **»Brzonožec in Puščica« (Fr. Steuben).** Vseskoz napeto dejanje opisuje življenje dveh belih otrok v indijanskem ujetništvu v dobi, ko je bil slavni indijanski junak Tekumze dvanajst let star. Knjiga vzgaja mladino k samozavesti in požrtvovalnosti. Prevedena je v mnoge evropske jezike, saj je med najboljšimi deli moderne mladinske literature. Slovenska izdaja bo lepo ilustrirana in bo veljala 20 lir, vezana 28 lir. Naročite osebno ali z dopisnico na naslov: Uprava »Jutra«, Ljubljana, Narodna tiskarna.

Jubilej dela

V papirnici v Vevčah so v zadnjem času proslavili dva pomembna jubileja dela. Mojster papirne dvorane g. Josip Kropič je obhajal 50 letnico, uradnik papirnega oddelka g. Edmund Delorenzo pa 40 letnice neprekinjenega službovanja v papirnici.

G. Jože Kropič se je rodil 24. januarja 1880 kot sin papirničarja. Oče mu je umrl, ko je bil star eno leto; zaradi tega je moral zgodaj sam skrbeti za svoje preživljanje. Po končani ljudski šoli je dne 7. februarja 1894 vstopil v papirnico v Gratwelnu, ki je bila last družbe Leykam-Josefsthal. Z 18. letom je že postal mojster papirne dvorane, kar je z ozirom na njegovo mladost pomenilo izredno priznanje njegovemu delu. Dne 15. oktobra 1910 je bil premeščen v papirnico v Vevčah, ki je bila takrat last iste družbe. Od leta 1929. dalje vrši posle višjega dvoranskega mojstra z njemu lastno vestnostjo.

Jubilant je tipičen predstavnik starejše generacije papirničarjev in kaj rad pripoveduje pestre zanimivosti iz svojega dolgoletnega službovanja, ki so tembolj zanimive, ker se prav v teh doživljajih zrcali velik razvoj papirniške industrije v zadnjih desetletjih.

Zaradi izrednih časov proslava tega jubileja ni bila v večjem obsegu. Ravnateljstvo papirnice pa v pravilnem ocenjevanju svojih zaslužnih sodelavcev vendar ni hotelo mimo tega dogodka in je 10. februarja priredilo v papirni dvorani pred zbranim delavstvom majhno slovesnost, tekom katere je direktor dr. inž. Krofta čestital g. Kropiču k jubileju ter mu izročil kot priznanje primerno darilo Združenih papirnic. V imenu delavstva mu je čestitala deputacija, ki mu je izročila lep šopek in darilo delavstva.

Drugi jubilant g. Edmund Delorenzo se je rodil dne 2. julija 1881 kot sin tovarniškega uradnika. Po končani Mahrovi trgovski šoli in po praksi pri stricu trgovcu v Ljubljani je dne 3. decembra 1903 vstopil v službo papirnice v Vevčah. Na vseh svojih službenih mestih se je odlikoval po svoji vestnosti in pridnosti, tako da mu je bilo poverjeno odgovorno službeno mesto v papirnem oddelku, ki ga vrši še danes. Poleg tega svojega delokroga pa upravlja že od leta 1905. tudi tovarniški ambulatorij, ki je, nemalo po njegovi zaslugi, vzorno urejevan.

Tudi g. Delorenzu je ravnateljstvo papirnice ob jubileju čestitalo in mu izročilo primerno darilo.

Čestitkam obema jubilantoma se pridružujemo tudi mi.

toda, ker je na svetu toliko pisateljev, ki so kot ljudje, moralno, nižji od svojih stvaritev, je treba posebej poudariti to Moličerovo človeško prednost, da bi se strogost, ki bi utegnila zadeti njega kot dramatika, ne prenašala po krivici nanj kot človeka. *E. F—t.*

Zapiski

Nova številka »Našega roda«. Pravkar izišla 6. številka mladinskega mesečnika »Naš rod« prinaša nadaljevanje poučne povesti Sama Jenka »Jadralci«, St. K. je prispeval prozo »Pri igrišču«, Marija Vogelnikova je opremila z ilustracijami narodno pripovedko iz Prekmurja »Gizdalinka«. Mara Husu opisuje v prav prijetni in mikavni obliki mladostno romanje na Jožefovo proščenje v Rižmanje pri Trstu, Gustav Strniša je zastopan s pesmijo »Pust«, Viktor Pirnat piše o šolstvu v Albaniji, Toni Hvala pa pripoveduje: »Od kod dišeča travica?«

75letnica Društva sv. Jerona. Hrvatsko književno društvo sv. Jerona, ki je bilo ustanovljeno po vzoru slovenske Družbe sv. Mohorja, slavi letos 75letnico obstoja. Med drugim je izdalo v proslavo svojega jubileja zbornik hrvatskih katoliških pripovednikov »Sunčane staze«.

Smrt Mićike Freudenreichove. V Zagrebu je umrla v visoki starosti igralka Micika Freudenreich, zadnja iz »gledališke dinastije« Freudenreichov, ki jo je začel znameniti steber hrvatskega gledališča Josip Freudenreich. Micika je bila njegova hči, četrta in najmlajša med umetnikovimi sinovi in hčerami, ki so se posvetili gledališču. Bila je nekaj časa članica graškega in dolga leta zagrebškega gledališča. Začela je nastopati že l. 1869. kot operna pevka in se je povzpela med vodilne primadone hrvatske Opere. V zadnjih desetletjih je vzgajala operni naraščaj; med njenimi učenkami je bila tudi v Ljubljani znana Anka Mitrović.

Iz Ljubljane

Omejitev potrošnje elektrike

»Službeni list« št. 6 z dne 19. januarja 1944. objavlja naredbo o omejitvi potrošnje električnega toka, na katero opozarjamo zlasti vse odjemalci mestne elektrarne ljubljanske. Po določilih člena 1. naredbe se sme porabiti samo 90% potrošnje kakor v istem mesecu prejšnjega leta. Prištediti je treba 10%, kar velja za vse odjemalce, ki porabijo več kakor 10 kWh na mesec. Prepoveduje se obratovanje z motorji na električni pogon v obrti in industriji, kakor tudi uporaba likalnikov v zasebnih gospodinjstvih vsak dan od 16. do 20. ure. Morebitna višja poraba bo zaračunana po dvojni ceni, poleg tega pa bo za neupoštevanje določb naredbe prekršitelj odgovarjal pred rednim sodiščem, ter so določene z naredbo visoke denarne in zaporne kazni. Opozarjamo vse potrošnike električne energije, da v izogib neljubim posledicam skrajno štedijo z električnim tokom.

* * *

u— **V. simfonični koncert Radijske postaje.** V ponedeljek 14. t. m. bo v veliki unionski dvorani v vrsti glasbenih prireditev, ki jih je za to koncertno sezono pripravila ljubljanska radijska postaja, V. simfonični koncert. Veliki radijski orkester bo pod taktirko našega priljubljenega dirigenta D. M. Šijanca izvajal izbor 10. Dvořakovih, glasbeno izredno zanimivih »Slovanskih plesov«. Nekaj vstopnic je še na razpolago v knjigarni Glasbene Matice. Občinstvo še posebej opozarjamo, da bo začetek točno ob 18. uri.

u— **Prijave za spomladanska semena.** Mestni gospodarskih urad obvešča interesente, da sprejema prijave onih obdelovalcev njiv in vojnih vrtov, ki za letošnjo pomlad nimajo nič semenskega krompirja, koruze, fižola ali jarih žit. Prijave bo sprejemal kmetijski odsek v Beethovnovi ulici št. 7, soba št. 15, od 15. do 22. februarja v dopoldanskih urah. S seboj je treba prinesti posestni list ali najmanj pogodbo. Prijavijo naj se **samo najpotrebnejši,** da se ugotovi potreba po semenskem blagu, ker je malo upanja za nabavo primernega semenskega blaga.

u— **Poroka.** V soboto sta se poročila v salezijanski cerkvi na Rakovniku inž. Bogdan Smole, upravitelj mestne pristave, in gospodična Mara Majaron, hčerka uglednega industrijalca iz Borovnice. Mladi par je poročil g. dr. Srečko Zamjen. Za priči sta bila nevestin oče Joško Majaron in industrijalec g. Milan Mazele. Mladoporočencema iskreno čestitamo in jima želimo obilo sreče na življenjski poti!

u— **Ivan Ogorelec umrl.** Včeraj popoldne so ponesli k večnemu počitku splošno znanega bivšega gostilničarja Ivana Ogorelca. Pokojnik se je rodil v Brežicah leta 1859. Krčmaril je mnogo let v dvorskem okraju; najprej je tabernal pri »Koruzniku«, sedaj pri Novaku, kjer je imel v zakupu tudi občno vago. Odtod se je preselil v sedanjo Usenikovo, prej Premkovo hišo, kjer je imel tudi gostilno. Ko pa je Ljubljanska kreditna banka prodajala bivšo Kančevo hišo na Borštnikovem trgu 3, tedaj je kupil Ogorelec to hišo, kjer je imel gostilno, trafiko in občno vago, dokler ni te hiše prodal sedanjemu posestniku, sam pa si izgovoril stanovanje do smrti. Prijazni mož, vedno veselega srca, je kaj rad postregel svojim gostom, posebno okoličanom. Pa tudi siromakov dvorskega okraja ni nikoli pozabil. Kljub velki starosti je rad delal na njivi, ki jo je imel več let v najemu ob Aškerčevi cesti. Ohranimo blagega moža v najlepšem spominu!

u— **Pogreb** za pokoj. Tomažem Hinekom, orožniškim stražmojstrom v pokoju, bo v nedeljo 12. februarja ob 16. uri z žal. kapele Sv. Petra, k Sv. Križu.

u— **Ob obletnici smrti blagopokojnega Martina Humeka** bo maša zadušnica v ponedeljek 14. t. m. ob **pol osmih** zjutraj v trnovski cerkvi.

u— **Mestni vojaški nastanitveni urad** se je 12. t. m. preselil iz dosedanjih prostorov v magistratnem poslopju, Mestni trg št. 27, v prostore bivšega mestnega anagrafičnega urada na Mestnem trgu št. 23. Telefonska številka mestn. vojaškega nastanitvenega urada je 38-75.

u— **Odsek za tobačne izkaznice mestnega preskrbovalnega urada posluje v Puccinijevi (prej Knafljevi) ulici št. 2, pritličje.**

u— **Staršem dijakov-inj in visokošolcev-ik priporočamo,** da zaposlijo svoje hčerke in sinove in jih prijavijo v nov strojepisni tečaj, ki prične v torek in sredo dne 15. in 16 februarja. Praktično znanje, vsakomur koristno. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče **»Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **Nalivno pero vam nagaja?** Nesite ga takoj tvrdki Everest v Prešernovo ulico 44, kjer vam ga bodo popravili res strokovno, hitro in po solidni ceni. Stekleno »Haro« peresca in najfineiša nadomestna peresca z iridij konico se še dobe pri tvrdki EVEREST, Prešernova 44.

u— **Učite se strojepisja. Praktično znanje, koristno vsakomur v zasebnem ali javnem poklicu.** Novi eno-, dvo- in trimesečni strojepisni tečaji pričnejo v torek in sredo dne 15. in 16. februarja. Moderna strojepisnica, desetprstna učna metoda. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče **»Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

u— **»DOLOREX«** tablete se priporočajo pri gripi in bolezninih prehlada, ker znižajo temperaturo, olajšajo pa tudi bolečine pri glavobolu, migreni in revmatizmu. »Dolorex« izdeluje lekarna Mr. Bahovec.

u— **Dijaki, dijakinje!** Pripravite se pravočasno na razredne in privatne izpite. **Redni vsakodnevni pouk.** Tudi posamezni predmeti, matematika, jeziki itd. **Vodstvo: Miklošičeva 22-I., Delavska zbornica.**

u— **II. dekliška meščanska šola** bo nadaljevala pouk 15. t. m. ob 8. v prostorih meščanske šole v Zg. Šiški. — Upravitelstvo.

u— **Podpornemu društvu za gluhonemo mladino** je poklonilo ravnateljstvo Mestne hranilnice v počastitev spomina blagopokojnega glavnega tajnika g. Franca Majcena in po njegovi želji znesek 1170 lir ga. Ela Berbuč, vdova po vladnem komisarju pa v spomin nepozabne pominule prijateljice ge. Malči Kobau, učiteljice v p. vsoto 150 lir. Blagim dobrotnikom naših gluhonemih sirot prisrčna hvala!

Živilski trg v preteklem tednu

Življenje na živilskem trgu bi skoraj povsem zamrlo, če bi ne bilo naprodaj uvožene cvetače. Samo tega blaga je zdaj na trgu več kakor vseh drugih vrst. Cvetača je lepa, da so lahko z njo zadovoljne tudi najbolj izbirčne gospodinje. Pri branjevcih, ki prodajajo to blago, je vselej dovolj kupovalk. Prav zaradi cvetače je bilo v tem tednu na živilskem trgu še precej živahno.

Najživahnejši promet pa je bil danes, ko so na trgu prodajali tudi meso. Gospodinje so seveda povpraševale tudi po drugem blagu. Najbolj cenjena je zdaj solata kakršne koli vrste. Eindivija je navadno razprodana že, čim jo prodajalka pokaže. Motovilca je bilo v tem tednu tako malo, da ga mnoge redne obiskovalke trga niso niti videle. V tej zimi gospodinje zelo pogrešajo domači in uvoženi radič.

Gospodinje se tolažijo, da bo kmalu premagana zimska kriza ter da ne bo več hujšega pomanjkanja domače zelenjave. Prihodnji mesec bo nedvomno naprodaj vsaj več motovilca in morda tudi radiča, razen tega bodo nabirali regrat, saj lahko upamo, da ne bo več snega. Zelenjava je zdaj posebno potrebna v prehrani, ne le kot dopolnilo redilnejše hrane, temveč predvsem zaradi vitaminov, ki jih telo najbolj pogreša ob koncu zime.

Med uvoženim blagom je bilo v tem tednu naprodaj še nekaj ohrovta, vendar ne več toliko kakor prejšnje tedne. Danes ga večina branjevcev ni več imela. — Posebno živahno je bilo zopet ob stojnicah zeljarjev, zlasti še, ker sta kisla repa in zelje pošla pri nekaterih branjevcih. Posamezni branjevci so imeli še nekaj jabolk prejšnjih dobav. Jabolka so seveda na prodaj samo na nakaznice. — Pri prodajalcih mlečnih izdelkov in konzerv se gospodinje ustavljajo predvsem zaradi nakupa nadomestkov za jajca, precej se pa zanimajo tudi za kondenzirano mleko, ki je zopet prišlo iz predalov, odkar je boljši dovoz iz južnih krajev.

u— **Slovenski lovci so dobili** z delom dr. Lokarja »Gozdovi in vode vabijo« krasen prispevek za svojo strokovno knjižnico. Dobite v vseh knjigarnah.

u— **Zahtevajte AMIDON tablete** proti glavobolu, nevralgiji, hripi, influenci in revmatizmu. Dobite jih v vsaki lekarni.

u— **Bonbone na odrezek F. 8** prodaja tudi bonboniera **J. Vavpetič, Celovška 69.**

u— **Restavracija pri »Levu«** na Gosposvetski cesti zopet odprta pod novim vodstvom A. Cenica.

u— **Dijake-dijakinje,** ki nimajo rednega pouka, opozarjamo na instrukcije vseh predmetov, ki so jamstvo za uspešno dovršitev razreda. Tečaji nemščine, italijanščine, francoščine, angleščine. Najmodernejš način pouka, skupine po razredih — posebne učilnice. **Specijalne strokovne instrukcije, Kongresni trg 2/II. Vpisovanje dnevno.**

u— **Za učenje angleškega jezika** vam priporočamo **»Učbenik angleškega jezika«,** ki ga je sestavil prof. dr. I. Kotnik. Dobi se v knjigarni Tiskovne zadruge, Šelenburgova ul. 3.

u— **Malo je knjig, ki bi bile za doraščajočo mladino tako primerne kakor je R. Kiplingova knjiga o Džungli.** Izšla je v knjigarni Tiskovne zadruge, Šelenburgova ulica 3.

u— **Mladenič,** ki se želi izučiti popravila nalivnih peres, dobi stalno službo z dobro plačo. Učna doba 3 mesece. Prednost imajo oni, ki so vsaj nekoliko vajeni dela na stružnici. EVEREST, Prešernova št. 44.

u— **Nesreče.** Na cesti je padel in si zlomil levo nogo 11letni dijak Ljudomil Škabar iz Ljubljane. Desno roko si je poškodoval pri delu 20letni delavec Ignac Jamnik s Studenca. Transmisijski jermen je udaril po desnici 55letnega delavca Albina Južina iz Ljubljane. 62letna postrežnica Ana Simončičeva iz Ljubljane se je vsekala v levico. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

S Štajerskega

Okrožni vodja Strobl se je vrnil. Na sestanku vseh funkcionarjev mariborskega okrožnega vodstva je bil 8. februarja v dvorani Heimatbunda spet slovesno umeščen za okrožnega vodjo v Mariboru Strobl, ki se je vrnil s fronte. V imenu zveznega vodje se je dosedanjemu vodilelju okrožja Knausu zahvalil uradni vodja Braumüller in izročil posle Stroblu. Sledil je v svojem nagovoru poudarit potrebo vojaškega zadržanja domovine. Z neomajno vero mora domovina še naprej izpolnjevati svoje naloge in s tem pripomoči k dosegi najvišjega cilja.

Odlikovani, spodnještajerci. Z železnim križem 2. stopnje so bili odlikovani desetnik Janez Brečko iz Konjic, desetnik Franc Trčko in vojak Anton Kmetec iz ptujskega okrožja ter podčastnik Karel Jeklič.

Razstava »Italski teror« je v Mariboru odprta še današnjo nedeljo.

Križanka št. 12

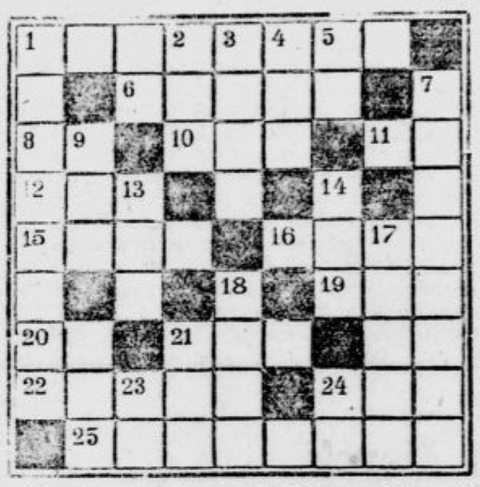

Vodoravno: 1. nepopolne opice, 6. panj čok, 8. vladarski naslov (ital.), 10. gospod (aramejsko), 11. povratno os bni zaimek, 12. glej, vzemi!, 15. up, 16. hangarji, 19. skopljen goveji samec, 20. oblika glagola biti, 21. sesalec, ki rije po zemlji in ga kmetovalci neradi vidijo, čeprav je koristen 22. žensko ime, 24. žensko ime, 25. pogosto krajevno ime, znano iz naslova Janeza Bleiweisa.

Navpično: 1. pogorje v južnozapadni Evropi, 2. sestavljen vzklik, 3. zažigaj!, 4. pojdi!, 5. znak za gorotvorno prvino, 7. človek, ki se rad zabava, 9. pramat, 13. slavospev, 14. jama, 17. zvrhani, 18. krvni sorodnik, 23. ploskovna mera, 24. malajsko indijski denar.

Rešitev križanke št. 11

Vodoravno: 1. Novi Vinodol, 10. mumija, 15. Aden, 16. razen, 17. Pariz, 18. tek, 19. zarod, 20. notes, 21. za, 22. ar, 23. Manon, 24. koran, 25. ped, 26. ledek, 27. Doboj, 28. Lena, 29. norec, 30. zadek, 31. satir, 32. valat, 33. Savel, 34. požet, 35. Ivan, 36. puder, 37. molek, 39. kar, 40. Radek, 41. varan, 42. mu, 43. ad, 44. Bakar, 45. senat, 46. kan, 47. ramazan, 48. Nizozemska.

Navpično: 1. Natal, 2. oder, 3. vek, 4. in, [illegible] ed 9. on[illegible] 0 [illegible]t j. 11. u[illegible]en, 12 Mis, 13. iz, 14. Ala[illegible] 2. ze[illegible] nit 23. Meran, 24. koder, 25. petek, 26. lolar, 27 davek, 28. lažen, 29. navada, 30. Zader, 31. solate, 32. vikar, 33. Sudan, 34. poraz, 36. Paka, 37. Mano, 38. kuna, 40. raz, 41. vez, 42. mak, 44. da, 45. si, 46. ks.

Iz Trsta

Počastitev Frica Todta. Na drugo obletnico smrti Frica Todta je bila tudi v Nemškem domu v Trstu prisrčna počastitev pokojnikovega spomina. Spominski govor je imel prof. Seifert, glasbene točke je vodil dirigent Lucon.

Imejitelji provizoričnih živilskih nakaznic tržaške občine, ki nameravajo še ostati na področju omenjene občine, morajo predložiti pri mestnem prehranjevalnem uradu prošnjo za obnovitev živilskih nakaznic za štirimesečje marec—junij.

Mrtvaški zvon. Te dni so umrli v Trstu 82letna Frančiška Gerželj-Karis, 69letna Marija Požar, 67letni Anton Škerlavaj, 81letna Marija Lister, 74letni Leon Leni, 60letni Dominik Dapas, 30letni Maks Wallner, 88letni Martin Kremžar, 23letna Štefanija Kmet in 77letni Anton Galopin.

S Proseka poročajo o novi policijski uri od 10. do 6. Kdor bo ob tem času zasačen zunaj, bo aretiran. Z isto odredbo nemškega vojaškega poveljstva v Proseku je omejeno na področju Proseka, Kontovelja, Opčin, Barkovelj, Miramara, Grljana in Sv. Križa svobodno kretanje civilnega prebivalstva brez posebnih dovoljenj. Kdor ne bo imel predpisanih dokumentov, bo aretiran. Od 15. februarja dalje bo moral imeti vsak proseški občan posebno prepoznavno izkaznico.

„Dati in imeti"

Pred dnevi je Pisarna gospodarskih svetovalcev v Ljubljani izdala prav zanimivo knjigo s področja gospodarskega slovstva. Naslov ji je »Dati in imeti«. Ta prastara trgovska antiteza med dajatvijo in prejemanjem je pred 90 leti vdihnila Gustavu Freytagu njegov na široko zajet roman iz meščanskega življenja »Soll und Haben«. V knjigi podaja avtor Zdenko Knez nestrokovnjaku sicer pusto tvarino poslovnega računovodstva na povsem nov in zanimiv način. Razlaganje besedila zelo posrečeno oživljajo številne kratkočasne risbe, delo Naceta Mihevca, v katerem odkrivamo duhovitega, včasih kar razposajenega ilustratorja. Za zgled, kako ponazarja imenovani ilustrator pravilo dvostavnega knjigovodstva (ki je v tem, da mora vsaki vknjižbi v debetu takoj slediti vknjižba v kreditu), prinašamo iz knjige naslednjo značilno ilustracijo.

Snov knjige je razdeljena v dva dela. Prvi tolmači knjigovodstvene sestave, drugi pa razgrinja številne pojme s področja poslovnega gospodarstva, ki so v zvezi z računovodstvom. Knjiga je namenjena vsakomur, kdor se količkaj zanima za življenje gospodarskih podjetij, posebno pa tistim, ki so z gospodarskimi podjetji kakor koli v stiku. Namen avtorja je, omogočiti razumnику, da čim lažje preglede in preudari snov, ki bi se je sicer nemara nikoli ne lotil, ker je precej suhoparna. Učbeniki pa so le s težavo prebavljiva hrana Bralci najrazličnejših poklicev najdejo v knjigi vse tisto neogibno potrebno znanje, ki ga morajo obvladati. Kdor je kakor koli v stiku s poslovnim življenjem in hodi po svetu z odprtimi očmi, mora danes poznati vsaj načela računovodstva.

Besedilu knjige je priključeno obsežno stvarno kazalo, na koncu pa je dodana slovenska bibliografija računovodstvenih del s seznamom standardnih del svetovnega slovstva o gospodarstvu podjetja, zlasti o računovodstvu in reviziji.

Kdor čuti potrebo poznati načela računovodstva, bo z užitkom prebral knjižico in bo pri tem lahko prodrl v pomembna vprašanja, ki se tičejo gospodarstva podjetij. Strokovna usposobljenost avtorja in njegove skušnje pridobljene na vodilnih mestih naše trgovine in industrije, dajeta delu znak teoretične in praktične dovršenosti brez enostranosti v tej ali oni smeri.

Avtor se izogiba izraza »knjigovodstvo«, ker sodobna poslovna uprava nima več poslovnih knjig, ki so se umaknile kartotekam. Tudi niso knjige bistvo urejenega zapisovanja poslovnih dogodkov, pač pa so bistveni konti in računi. Prav tako avtor dosledno uporablja naziv konto za »račun«, ker označujemo z besedo »račun« še dva druga pojma, namreč 1. uspeh računanja in 2. fakturo ali noto. V poslovnem življenju je nujno potrebna jasnost izražanja, zato ne moremo ugovarjati, če nai stopi sicer že udomačena tujka konto na mesto domače označbe račun in se tako izognemo nejasnosti (račun tvrdke X lahko pomeni fakturo te tvrdke ali pa konto te tvrdke). Sicer pa imamo v računovodstvu še toliko drugih tujk, za katere bi mnogo laže našli primerne slovenske izraze. V čiščenju računovodskega izrazoslovja bi kazalo iti še dalje in iztrebiti zlasti označbi »dati« in »imeti« ter ju nadomestiti z bolj ustreznima besedama. Začetniku pogosto povzročata te dve označbi zmedo, ker vzbujata nejasno predstavo: ali mora podjetje »imeti« ali mora »imeti« poslovni prijatelj. »Dati« in »imeti« sta sicer prevod italijanskih označb »dare« in »avere«, toda v računovodstvu uporabljajo Italijani oba izraza kot samostalnika »il dare e l'avere«, kar pomeni smiselno dolg in imetje. Z označbama »dati« in »imeti« vsekakor n pravilno poudariena antiteza med dolžniki in upniki. Če vpisujemo na levi strani dolžnike, ki morajo dati, potem vpisujemo na desni strani upnike, ki morajo prejeti (ne imeti). Tudi v nemščini se pod »Soll« označuje vsota, ki se pričakuje od dolžnika torej dolg (zato das Soll ali das Sollen) pod »Haben« (Guthaben) pa imetje (dobroimetje) upnika. Označba dati in imeti je sicer povsod v rabi, vendar je smiselno nepravilen prevod iz italijanščine odnosno nemščine.

Zelo okusno opremljena knjiga, ki ima žepno velikost, je natisnjena na dobrem papirju, njena mična naslovna stran v večbarvnem tisku in na povoščenem papirju pa je kar imenitna. Tudi jezik je čist in sočen. Založnica Pisarna gospodarskih svetovalcev se je predstavila s tem delom gospodarsk avnost kot [illegible] [illegible]nina pripadnikov novega in potrebnega svobodnega poklica, od katerega lahko naše gospodarstvo še marsikaj dobrega pričakuje. Nadejamo se, da bodo tej uspeli poblikaciji sledile še druge, ki bodo enako odpirale okna v svet sodobnega poslovnega življenja.

Beležnica

KOLEDAR

Nedelja, 13. februarja: Katarina Riči.
Ponedeljek, 14. februarja: Valentin.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Noč zmešnjave.
Kino Sloga: Velika nogometna igra.
Kino Union: Jurista v zakonu.
Kino Moste: Kugar bogovi ljubijo.
Kinomatografi v ponedeljek nespremenjeno.
Simfonični koncert v ponedeljek ob 18. v unionski dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Nedelja: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg št. 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Ponedeljek: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Deu-Klanjšček Dia, Gosposvetska cesta št. 4, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima od sobote od 20. do ponedeljka do 8. zjutraj mestni višji zdravnik dr. Fran Ciber, Štefanova ulica 7, telefon številka 36-41.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 18. do 6. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 13. februarja ob 16. **Matura.** Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Ponedeljek, 14. februarja: Zaprto.
Torek, 15. februarja ob 16.: **Matura.** Red B.
Sreda, 16. februarja ob 16: **Namišljeni bolnik.** Premiera. Red Prvi.

*

Fodor: »Matura«. Igra v treh dejanjih. Osebe: vladni svetnik dr. Štefan Dvornik — Drenovec, dr. Dominik Čebula — Debevec, dr. Branko Vidovič — Gorinšek, dr. Štrk — Nakerst dr, Šiška — Verdonik, dr. Edmund Vrtač — Gregorin, prof. dr. Klotilda Mozoljc — Nablocka, prof. dr. Ana Mate — Ukmar-Boltarjeva, Ema Zor — Gabrijelčičeva, Katja Slaparjeva — Levarjeva, Dora Voglarjeva — Svetelova, Malijeva — Intiharjeva, Kolarjeva — Golieva, Anton, sluga — Plut. Režiser: C. Debevec.

OPERA

Nedelja, 13. februarja ob 16.: Melodije srca. Opereta. Izven. Nastop ge. Janje Baukart-Strletove. Cene od 40 lir navzdol.
Ponedeljek, 14. februarja: Zaprto.

*

Premiera Foersterjeve opere »Gorenjski slavček« bo prihodnji teden. Delo bo dirigiral Samo Hubad, režijo ima Emil Frelih, koreografija je Golovinova. V glavnih partijah bodo peli pri premieri: Zamejčeva, Polajnarjeva, Lipušček, Janko, Kržetova, Betetto, Banovec, Dolničar, Gregorin, Baukartova, Sancinova in Pianecki.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje
RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 13. FEBRUARJA

8.00—9.00: Vesel pričetek nedelje; vmes od 8.30—8.40: poročila v slovenščini. 9.00 do 9.15: Orgelska glasba. 9.15—9.30: Nedeljsko razmišljanje — govori p. Krizostom Sekovanič. 9.30—10.00: Slovenska glasba. 11.30—12.00: Slovenska ljudska oddaja. 12.00—12.30: Opolanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Nemški ljudski koncert. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Pozdrav iz domovine; igra Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Šijanec, sodeluje Komorni zbor. 16.00—17.00: Tovariš, čuj! 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Popoldanski koncert. 17.45—18.00: »Za deželane« — Novak Franc: Kmetijsko blagovno zadružništvo. 19.00—19.30: Pol ure plesne glasbe. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini, pregled sporeda. 19.45—20.00: Mala glasbena medigra. 20.00—20.10: Poročila v nemščini. 20.10—22.00: Veliki koncert lahke glasbe. 22.00—22.10: Poročila v nemščini. 22.10—22.30: Glasba za lahko noč.

Ravnatelj Anton Gnus †

V Dolu pri Hrastniku je 18. januarja letos umrl v visoki starosti 82 let šolski ravnatelj v pokoju gosp. Anton Gnus. Pobrala ga je pljučnica. Bil je med najuglednejšimi slovenskimi vzgojitelji. Da bi bilo mnogo učiteljev, ki bi lahko s takim ponosom gledali na delo v svojem kraju! Kakor med ljudstvom, tako plodonosno je bilo njegovo delo med učiteljstvom.

Usoda je hotela, da ga je smrt pobrala prav na njegov 82. rojstni dan. Doma je bil iz Podčetrtka, učiteliišče v Mariboru je dovršil z najboljšim uspehom, potem je bil učitelj v raznih krajih, tako v Globokem in na Rečici pri Laškem, od koder je prišel za nadučitelja v Dol, kjer je služboval polnih 30 let. Že leta 1896. je prišel Gnus v vodstvo slovenskega učiteljstva in leta 1926 je kot predsednik organizacije praznoval pri delu med učiteljstvom 30letni jubilej. S tem se je pa tudi poslovil od organizačnega dela v vodstvu slovenskega učiteljstva.

Bil je mož vsestranskega dela, velike preudarnosti in železne vztrajnosti. V Dolu si je stekel neminljivih zaslug za občino, predvsem za prosveto. Dolga leta je sodeloval v občinski gospodarski politiki, pomagal je graditi v občini vodovod in električno napeljavo. »Še šolo,« je rekel, »s tem hočem zaključiti svoje delo in uresničiti svoj ideal.« In tako že vrsto let stoji v Dolu moderna šola. Deloval je brez najmanjše osebne sebičnosti v raznih zastopih, društvih in strokovnih organizacijah. Bil je odličen javni in kulturni delavec, soustanovitelj posojilnice v Dolu, ustanovitelj gasilskega društva, upravni svetnik Učiteljske tiskarne, mož z zdravim smislom za vse, kar je potrebno ljudstvu, njegovi prosveti in javnemu gospodarstvu. Tu in tam je nanesla prilika, da smo tega zglednega učitelja tudi v »Jutru« predstavili širši slovenski javnosti; poslednjič 13. februarja 1937, ko je s svojo zvesto družico gospo Jerico praznoval zlato poroko. Blagega pokojnika je spremila na zadnji poti velika množica hvaležnega prebivalstva. Preko groba pa bo ostal za Antonom Gnusom trajno časten spomin, katerega predvsem poveličujejo spomeniki njegovega dela.

Gledalec svoje poroke

Madžarski narednik Fussegg je služil pri nekem oddelku honvedske vojske na vzhodnem bojišču. Mož je pustil v domovini zaročenko Marijo Vereševo, katere ni mogel popeljati pred oltar osebno. Uredil je zato potrebne formalnosti, da se izvrši poroka v njegovi odsotnosti. Ko je bilo za poroko že vse pripravljeno ter je določil Fussegg že svojega namestnika, ki bo popeljal nevesto v cerkev, je nenadoma dobil dopust, ki mu je omogočil odhod v domovino. Naključje je naneslo, da je prispel prav na dan poroke svoje neveste v Debrecin. Tam se je podal naravnost na poročni urad, kjer so bili že zbrani nevesta z namestnikom ženina in svatje. Fussegg je bil prepričan, da bo lahko sam stopil ob stran neveste, nakar ga bo magistratni uradnik poročil. Zgodilo pa se je drugače. V veljavi so namreč ostali predpisi o poroki v odsotnosti ženina in tako je bil sklenjen zakon med Marijo Vereševo in Fusseggom ob zastopstvu njegovega namestnika. Fussegg je bil ves čas poročnega obreda samo gledalec ter je nato svoji ženi čestital k sklenitvi poroke. Seveda mu je nadomestni ženin takoj odstopil svoje mesto, da ne bi bil Fussegg vsaj po poročni ceremoniji v nobenem pogledu prikrajšan.

Plačajte zaostalo naročnino!

Večjo HIŠO

TRGOVSKO ALI STANOVANJSKO

najmanj trinadstropno, v centru Ljubljane, kupim.

Ponudbe na oglasni oddelek „JUTRA“

pod:

„Brez posredovalca“

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L —.30 za drž. in prav tako —.60, za dajanje naslova ali šifro L 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L 7.— — Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 1.—, za vse druge oglase L —.60 za besedo, za drž. in prav. takso L —.60 za dajanje naslova ali šifro L 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L 10.—

Tel. 40 86

DRVA PREMOG GOMBAČ Gledališka 14

Službe išče

SAMOSTOJNA GOSPA vešča dobre kuhe in vseh gospodinjskih del, bi šla kot gospodinja k starejšemu gospodu, ki ima lastni dom. Pogoj je hrana in stanovanje. Ponudbe na oglas oddelek »Jutra« pod »Varčna gospodinja«. 3328-1

ABSOLVENTKA trg. šole, išče kakršno koli zaposlitev za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Poštenost« 3258-1

MLADENIČ išče službo skladiščnika ali slično. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Marljivo«. 3197-1

POSTREŽNICA išče zaposlitve za ves dan ali po dogovoru. Znam samostojno kuhati in opravljati vsa ostala dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdrava«. 3185-1

BANČNI RAVNATELJ, upokojen, prevzame upravitelstvo stanovanjskih hiš. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod »Administrator«. 3089-1

GOSPODIČNA išče zaposlitve za nekaj popoldanskih ur k enemu ali dvema otrokoma za varstvo ali izprehod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva 30«. 3099-1

SAMOSTOJNA GOSPA, vešča dobre kuhe in vseh hišnih del, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«. 3147-1

14 LETNA PRIDNA deklica išče mesto šivilj. ske vajenke z oskrbo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brez staršev«. 3121-1

DOBRO FRIZERKO iščem proti mesečni plačil 1000 lir. Nastop takoj. Naslov v ogl. odd Jutra. 3242-1a

IŠČEM DEKLO močno, za pranje, ribanje in vsa hišna dela. — Prijateljeva ulica 1a/II. desno. 3256-1a

HIŠNIKA, poročenega, brez otrok, iščem. Brezposelni izključeni. Nudim sobico in brezplačno električno razsvetljavo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošten in trezen hišnik«. 3215-1a

Gdčna URADNICA, mlajša, se sprejme v službo. Biti mora zmožna samostojno voditi pisarniška dela v obratu, kjer je več zaposlenih. Predpogoj: dobra risarka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. marec 1944«. 3249-1a

MIZARJA in STRUGARJA takoj sprejme v službo tvrdka Vavpetič, Tyrševa c. 35. 3250-1a

DELAVKA in delavec, zdrava, se sprejmeta. Horvat, avtoličar, Polianska cesta 69 (pri klavnici). 3276-1a

FRIZERKO, mlado, dobro delavko, ter učenko sprejme salon Frank v Kresiji. 3225-1a

HIŠNA POMOČNICA, pridna in poštena, za vsa hišna dela, se sprejme takoj ali s 1. marcem: Stari trg 7/II. 3235-1a

VEČ DOBRIH slikarskih in pleskarskih pomočnikov sprejmem za daljšo zaposlitev. Marn Josip, Wolfova 12. 3238-1a

Dobro MODISTKO sprejme salon Kozina, Tyrševa 51. 3188-1a

KROJAŠKEGA pomočnika sprejmem. Poizve se pri M. Usenik, Kodvorska 11/II. 3184-1a

GOSPOD. POMOČNICO za vsa hišna dela, 30 do 35 let staro, pridno in zanesljivo, sprejme takoj v službo Martin Bolte, Vrhnika, Petkovškova cesta 1. 3078-1a

POSTREŽNICO iščemo. Vprašajte v Mariborski 22, pritličje, blizu Stadiona, od 11 do 14. 3085-1a

KNJIGOVEŠKO delavko išče knjigoveznica Fr. Černe, Vodnikova 93. 3026-1a

DEKLE SPREJMEMO v dobro hišo v bližini Ljubljane z dobro plačo, če je vajena hišnih in poljskih del. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »400«. 2958-1a

MIZARJE sprejme domače industrijsko podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mizarji«. 3102-1a

KLJUČAVNIČARJE in železostrugarje sprejme domače industrijsko podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Železostrugar«. 3103-1a

HOTELSKO SOBARICO, vešto pospravljanja sob in likanja, sprejme gostilna Kajfež, Florjanska ulica 4. 3157-1a

GOSPOD. POMOČNICO z znanjem kuhe išče dvočlanska družina. Plača 300 do 400 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3148-1a

UČITELJA(-ICO) za kromatično harmoniko — iščem. Zglasiti se med 12. in 3. uro. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3332-1

MLADO DEKLE čedno, pridno, pošteno, z dobrimi spričevali, iščem za kavarniško kuhinjo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3406-1a

POSTREŽNICO pošteno sprejmem za 3-4 ure za vsak dan dopoldne. Plača 250 in hrana. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3194-1a

GOSP. POMOČNICO za vsa hišna dela sprejmem. Hrana in plača dobra. Verstovškova 27 (Tobačna tovarna, levo). 3577-1a

POSTREŽNICO za vsak popoldan iščem. Predpogoj: poštena. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 3390-1a

GOSPOD. POMOČNICO ki zna kuhati in opravljati ostala hišna dela, iščem k štiričlanski družini za takoj ali po dogovoru. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 3490-1a

FOTOPOMOČNIK (pomočnica) za vsa dela, tudi začetnik, dobe stalno službo (tudi procente). Ponudbe pod »Foto Ljubljana« na oglas. oddelek Jutra. 3435-1a

ŠIVILJO SPREJMEM na dom. Inž. Petner, Gledališka ulica št. 4/III. 3363-1a

GOSPODIČNO za fototrgovino - galanterijo, mlajšo, ev. vajenko, sprejme Fototehnika, Dunajska c. 15. 3486-1a

ZELEZNINAR z daljšo prakso se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. Jutra. 3473-1a

GOSP. POMOČNICO, vestno in pošteno, ki zna kuhati in opravljati vsa gospodinjska dela, sprejmem takoj k tričlanski družini v Vihovčevi 14/I. 3417-1a

ŠTIRIČLANSKA družina išče pošteno, pridno dekle v pomoč v gospodinstvu. Nastop lahko takoj. Zglasiti se od 12 do 14. Tristenjakova 1/II. desno.

Zaslužek

KUŠČINO poučujem posamezno in v skupinah. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ruščina«. 3093-3

Čitajte pazljivo oglase „JUTRA“

Vajenci & vajenke

VAJENCA za puškarsko obrt sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3313-44

VAJENKO za damsko krojaštvo sprejme takoj Žužek, Celovška c. št. 57. 3216-44

Za ŠIVILJSKO OBRT sprejmem zanesljivo in pridno vajenko. Prednost ona, ki že zna nekoliko šivati. Od 10 do 12 in od 16 do 18 v lokalu AER, Novi trg št. 5. 3245-44

VAJENCA za mehanično obrt, pridnega in poštenega, sprejmemo »Tribuna«, Ferdo Lazar Karlovška 4. 3222-44

VAJENEC za zlatarsko obrt se sprejme. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3234-44

VAJENCA za soboslikarstvo in pleskarstvo sprejmem takoj. Marn Josip, Wolfova 12. 3237-44

VAJENCA sprejmemo za trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Priden in pošten«. 3091-44

FRIZERSKO VAJENKO sprejme takoj salon Heda, Strossmeyerjeva 4. 3164-44

KROJAŠKEGA vajenca ali vajenko s primerno šolsko izobrazbo takoj sprejme krojaški salon Gorjup Anton, Ulica 3. maja št. 7. 3159-44

VAJENKO sprejme modistka Krušič Poldi, Tyrševa 47. 3449-44

VAJENKO sprejme takoj čevalni salon Marica Turner, Mestni trg 17. 3385-44

VAJENCA za krojaško obrt, sprejmem. Križaj Škofja 6. 3408-44

ŠIVILJSKO vajenko spretno, sprejme atelje Hity, Kongresni trg 13. 3407-44

VAJENCA(-KO) za foto-stroko, sprejmem. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 3362-1

VAJENKO za krojaško obrt, sprejmem Vovko, Sv. Petra nasip 41. 3480-1

VAJENCA za slikarsko in pleskarsko obrt sprejme takoj Kresal Pavel, Tržaška 83. Telefon 29-25. Kupim vsako količino stare firneža. 3413-44

Prodam

V mrazu

Alma TOALETNA KREMA

NEKAJ PRASIČEV prodam kg po 30 lir. Štefanova 22. 3378-6

OTROŠKO POSTELJO, leseno, belo pleskano, kompletno, proda Badiura, Privoz 8/I. 3359-6

GRAMOFON, malo rabljen, se proda ali zamenjam z doplačilom za pisalni stroj. Poizve se pri blagajni kavarne »Nebotičnik«. 3358-6

GLOBOK VOZIČEK, belo predsobno steno, moderno psiho, spalnico, tri damske kostume za malo postavo, moške galoše št. 40, galoše za devetletnega, gumi škornje št. 35.5, damske, in razne druge predmete prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3330-6

GOSI ZA PITANJE in deško dvokolo prodam. Ogled od 13 do 14. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3348-6

SPALNICO, noveišo, trd les, damsko kolo in krznen plašč, črn folen, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3345-6

PRODAM: moške škornje št. 42, moške kratke hlače iz jerhovine. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3346-6

KRZNENA JOPA, bisam hrbti, naprodaj. Poizve se »Pekoe, Miklošičeva 14. 3317-6

OTROŠKI VOZIČEK, globok, lep, prodam. Poizve se pri »Pekoe, Miklošičeva 14. 3318-6

KRZNENA JOPICA (pravi rui, Fohlen), nova loge, dolga 60 cm, naprodaj za 4000 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3351-6

ŽELEZNE CEVI, 5 cm premera, 2 m dolge, pripravne za ograjo in leseno barako, prodam oziroma oddam barako v najem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3304-6

MOŠKO KOLO luksuzni model Bianchi, popolnoma novo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3321-6

MOŠKO KOLO stara kvaliteta s dinamo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3340-6

DALJNOGLED Zeiss 6x prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3337-6

5 kg VATE prvovrstne za oblje in volno za ročna dela, v večji množini, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3286-6

GOJZERICE št. 40, prodam. Trgovina I. E., Sv. Petra 52. 3287-6

PRODAM: nov jedilni in kavni češki porcelan servis, brušen servis za vino, vodo, like in šampanjec ter jedilni pribor, vse za 12 oseb. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3292-6

2 PARA DRSALK št. 24 in 1 par ženskih nizkih čevljev št. 37, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3293-6

ŽENSKO KOLO prodam. Knaflova ulica 3 — pri hišnici. 3285-6

OTROŠKI VOZIČEK športni, ugodno prodam. Pod hribom 51. 3275-6

SPORTNI VOZIČEK malo rabljen, prodam. Hainšek Marija, Rožna dol. C. IX št. 2-I. 3283-6

ŠIVALNI STROJ moški in ženski, prodam. — Kristan, Tyrševa 54. 3261-6

»PLANIN. VESTNIK«, nekaj posameznih zvezkov letnikov 1933 in 1937, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3005-6

WELS: ZGODOVINA v polusnju, skoraj nova, naprodaj. Ogled od 10. do 11. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3263-6

PRODAMO: preprogo 2 × 3, kitaro, desko za likanje, kovčeg za harmoniko. Vrtača 5, drugo stopnišče, vrata 8 3257-6

PRODAM: spalno opravo, peresnico (Federmadratz) za 5 mca, čisto in dobro ohranjeno, ter moške čevlje št. 42 in nekaj moške obleke. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3259-6

SREBRNO LISICO, skoraj popolnoma novo, zelo lepo, prodam. Ogled možen vsak dan od 10 do 15. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3212-6

ŠIVALNI STROJ, znamke Singer, damski kostum, popolnoma nov, siv, in krznen muf prodam. Staničeva 6/II. 3214-6

PATENTNO PEČ, železno, s šestimi likalniki, proda Žužek, Celovška 57. 3217-6

NAHRBTNIK, iz dobrega blaga, še nerabljen, prodam po ugodni ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3220-6

PLATNO ZA RJUHE, 220 cm široko, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3247-6

LEP, APARTNI KROJ z navodili za čepico dobite za 10 lir pri AER, Novi trg 5/pritl., od 10 do 12 in od 14 do 18. Čepica se napravi lahko iz samih ostankov volne. 3246-6

GOJZARJE št. 36, skoraj nove, prodam. Mirje št. 29. 3252-6

DALJNOGLED, trieder, kompleten, z etuijem, v prvovrstnem stanju, ugodno naprodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3251-6

REVIJE: Umetnost IV., V., VI. VII. letnik; Dom in svet 1940, 1941, 1942; Prijatelj 1935, 1936, 1937 in 1938, prodam. Jenko, Gledališka 12/III. 3265-6

SAMSKO SPALNICO iz mehkega lesa, žimnice iz volne, skoraj nove, štedilnik za vzidanje in moško kolo prodam. Ogled od 9 do 15. Florjanska 10/II. 3272-6

UPRAVA POLICIJE v Ljubljani bo prodala tri italijanske autokare znamke »Spa« na javni dražbi, ki se bo vršila dne 16. februarja ob 15. uri na dvorišču v Prisilni delavnici. — Ogled avtomobilov pol ure pred licitacijo. Interesenti za avtomobile vabljeni! 3291-6

HARMONIKO, diatonično, skoraj popolnoma novo, prodam. Tovarniška 6. 3300-6

PODGANE, MIŠI, stenice zanesljivo uniči zavod za pokončavanje mrčesa in golazni Zor Adolf, Tavčarjeva 4/III, levo. 3278-6

POPOLNOMA NOVE in vezane v originalno vezavo prodam: Vzlivasor 4 knjige, Knezova knjižnica 19 zvezkov, Zabavna knjižnica 22 zvezkov, Letopis Slovenske Matice 20 zvezkov. Poizve se v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ul. 3. 3279-6

ŽENSKE ČEVLJE, rjave, žirovske, št. 39, 2 m prvovrstnega klota in knjigo »V vrtinca« prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3223-6

STARINSKI PAS za narodno nošo, okovan s srebrom, in plašč za 13 do 16 letno deklico, predvojno blago, in volneno jopico prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3228-6

PRODAM črno safian usnje aktovko in jedilni pribor, »Rostfrei«. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3226-6

NAHRBTNIK, moške nogavice in majce ter damske robce prodam. Zeljarska 11/I. 3227-6

MOŠKE ŠKORNJE št. 42 prodam. Ogled od 15 do 17. Naslov v oglas. odd. Jutra. 3233-6

MOŠKA OBLEKA, močna, za srednjo postavo, naprodaj. Naslov v oglas. odd. Jutra. 3232-6

2 para GOJZERIC, št. 28 in 30, »popolnoma nove, naprodaj. Poizve se: Tavčar, Ilirska 12. 3236-6

HARMONIKO, »Lubasa«, trivrstno, ugodno prodam. Od 13 do 15. Knezova 59/pritl., desno. 3207-6

ŽELEZEN KOTEL prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3203-6

PRODAM: 2 postelji, 2 omari, 1 postelno omarico in kuhinsko kredenco. Vprašati: Kasanovič, Mestni trg 7/I, d. 3204-6

ŠKORNJE, častniške, črne, malo nošene, št. 42, dobro ohranjene goizerice št. 42 in brezhibne gumijaste škornje št. 42 poceni prodam. Moste, Slapničarieva 7/pritl. 3199-6

VIOLINO, ki ima izvrsten glas, in več različnih strun za citre prodam. Moste, Slapničarieva št. 7/pritl. 3200-6

VOLNENO BLAGO, predvojno, črno, za damski spomladanski plašč, zamenjam za enako kakovost, druge barve. Ogled: modno krojaštvo Jelka Tauber, Prešernova 54/III. 3201-6

ČE HOČETE IZVEDETI

Nove podrobnosti o kočevskem procesu
Kdaj je bil prvi napad iz zraka
Kakšen naj bo naš kmečki dom
Kako so se možile dunajske dvorne gospodične
Da so med ptiči veliki babjeki
Kako dolgo ostane ženska »mlada«
Kako se je godilo možu, ki si je sam gospodinjil

in še mnogo drugih zanimivih in poučnih stvari, morate čitati prihodnjo številko ponedeljske izdaje »Jutra«

„Slovenski narod“

ki izide v nedeljo zvečer in prinaša

za vsakega nekaj

»SLOVENSKI NAROD« je edini ponedeljski list v Ljubljani in stane mesečno, dostavljen na dom, samo 3 lire. — Če še niste, naročite se nanj čimprej v upravi »Jutra« in »Slovenskega naroda« v Narodni tiskarni!

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION Telefon 22-21

Do tragikomičnih zapletljajev pride v zakonu, ko se vzameta dva zagrizena pravnika, ki izvršujeta odvetniški poklic...

JURISTA V ZAKONU

Magda Schneider, Wolf Albach Retty, Hans Olden, Oskar Sima

Predstave ob delavnikih ob: 15.30 in 17.30 uri

KINO SLOGA Tel. 27-30

Nov Bavariafilm, ki si bo osvojil srca našega občinstva — visoka pesem našemu sportu:

Velika nogometna igra

Film, poln dramatskih pripetljajev, ne bo navdušil samo naše nogometaše, marveč slehernega tudi izredno presenetil! — V glavnih vlogah: Gustav Knuth, Renè Deltgen, Maria Andergast in najboljši predstavniki nemškega nogometa

Predstave ob 15. in 17. uri; v nedeljo ob 10., 13.30, 15.30 in 17.30 uri

KINO MATICA Telefon 22-41

Theo Lingen kot režiser, kapelnik in veliki ljubimec v pikantni muzikalni komediji s petjem

NOČ ZMEŠNJAVE

V ostalih vlogah popularna Marte Harell in Gustav Fröhlich

Predstave v nedeljo ob: 10., 13.30, 15.30 in 17.30 uri

KINO MOSTE

Nesmrtne Mozartove melodije v filmu

Kagar bogovi ljubijo

Predstave: delavnik ob 17. uri; nedelja ob 10.30, 13.30, 15.30 in 17.30 uri MATINEJA v nedeljo ob 10.30 uri

Širite „JUTRO“

ANGLEŠČINO poučuje učiteljica. Individualna, uspešna metoda, izgovorjava dovršena. Pridem na dom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2542-3

SADNO DREVJE in trto vam obreže strokovnjak. Šišenska 64. 3119-3

POZOR! Vaše perilo lepo, hitro in poceni zakrpamo! Popravljalnica nogavic, Kopitarjeva 1, Dobelak. 3253-3

POPRAVILA PUNCK in gardrobe izvršuje — Bricelj, Mestni trg 10-1. 3488-3

PRIZ. VAJENKO išče Salon Ela. 3487-44

PRODAM: Hubertus plašč, moški dežni plašč, dva para moških gumijastih škornjev št. 43, usnjene gamaše in otroške gumijaste škornje na zadrgo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3110-6

POHIŠTVO spalnice, pleskane in orehove ter jedilnice, ugodno kupite pri tvrdki »Stigle«. Ogled vsak torek, četrtek in nedeljo od 3. do 5. Celovška 72, zvonec Štigl. 3131-6

JUTA VREČE kolomaz, karbolinej, čistimadež, Barit (težki Spat), bela kreda (k lesjev karbonat), v zalogi pri tt. Petrolnafta A. Hmelak, Cirila Metodova (prej Tyrševa) 35a. J-355-6-M

VEČ PAROV GALOŠ damskih in moških, po ugodni ceni prodam. Mehanik Ambrož Ciril-Metodova (Tyrševa) 71. 3183-6

PISALNA STROJA, Rheinmetall in Mercedes, pisarniška, v zelo dobrem stanju, ugodno naprodaj »Mercedes«, Frančiškanska št. 10, dvorišče. 3402-6

JESENOVO SPALNICO, moderno, in kauč z omarico, v palisandru, tapeciran ali brez, proda mizarstvo Filip, Vodnikova cesta, nasproti šole v Zg. Šiški, še znotraj bloka. 3373-6

MOŠKI TRENCKOT, nošen, za manjšo postavo, in nekaj metrov flanele prodam. Zeljarska 11/I. 3375-6

SVETILKO za obsevanje in dve postelini mreži prodam. Železnikarjeva 10/I, levo. 3377-6

MIŠI PODGANE in ščurke zanesljivo pokončate s strupom. Kupite ga v drogeriji KANC, Židovska ul. 1 2968-1

TOPEL HLEV, stene vezane, meri 2 kv. m, še skoraj nov, prodam. Rakar, Smartinska cesta 21. 3350-6

TRGOVSKO OPREMO, čisto, dobro ohranjeno, skupno z avtomatično tehtnico in različno posodo, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3311-6

LEP ČRN KONJ, 6 let star, s komatom, bo naprodaj na javni prostovoljni dražbi v nedeljo, 13. februarja ob dveh popoldne na Verdu. Pojasnila: Verd 99. 3307-6

SVILENA SITA za belo moko dobite na zalogi v železnini »Herrume« Leon Stupica, Ljubljana, Gradišče 3. 3316-6

DIVAN in pisalno mizo z devetimi predali prodam. Pelci Ivan, Krekov trg 11. 3315-6

SPALNICO orehova imitacija, prodam. — Zor Jože, strojno mizarstvo, Ljubljana, Šiška, Alojzija c. 14. 3354-6

KAUČ iz orehove korenine in postelje, ugodno prodam. Nad cerkvijo sv. Florijana Šolarska ul. 2a. 3356-6

VELIKO STELAŽO za pisarno, omaro in nova vrata, prodam. Dunajska cesta 25a. 3249-6

SELAK rumen predvojni 8 kg, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »180«. 3310-6

GRAMOFON skoraj nov v lepem kovčku, prodam za 1300 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3325-6

VOLNENO BLAGO predvojno za damski spomladanski plašč in novo luksuzno športno kolo, moško, zamenjam za dober radio. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Opis«. 3322-6

KUH. OPRAVA nova, naprodaj. Kongresni trg 15, pritličje. 3306-6

ČRN PLAŠČ jlišast, prvovrstne kvalitete, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3367-6

KLAV. HARMONIKO s 75 basi in registrom, odlične znamke, prodam. Kranje — Poljanska 11, Šiška. 3271-6

PREDVOJNI INLET prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3327-6

PRODAM: večjo železno blagajno znamke »Wiese & Ko.«, železne barele, pocinkane, za 200 kg vsebine, od tehničnega olja, ročni vozliček na 2 kolesi in decimalko, ki potegne do 500 kg. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3335-6

DAMSKI PLAŠČ spomladanski, svetel, za srednjo postavo, naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3339-6

ŽELEZOSTRUŽNICO majhno, na nožni, ev. motorni pogon, prodam. Na ogled vsak dan pri vratarju pivovarne Union na Celovški cesti 22. 3288-6

RADI ODPOTOVANJA prodam: krojaški šivalni stroj orig. Singer, dve moški suknji, črno in temno-sivo, moški kratek površnik, moško kolo »Puch«, mizo za krojaški stroj in pokrov za damski stroj. Kamniška ulica 13. 3299-6

NOVO OBLEKO predvojno blago, mornariško, z dolgimi hlačmi, za 7 do 9 let in krem obleko za 4 do 6 let starega dečka, primerno za prvo obhajilo, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3289-6

VAVPOTIČ: BLED olje, platno, prodam. — Ogled med 13. in 14. uro. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3280-6

Harry Hoff: 29

ZLATA PIJANOST

Kriminalni roman

»Morda bi pa le napravil izjemo. Braun te pričakuje.«

Mendas je pritajeno zaklel in zabredel iz vode. »Nu, prav,« je zagodrnjal, »takoj pridem. A najprej se moram vendarle malo preobleči. Pojdi naprej in povej komisarju, da že grem.«

Čez pol ure je sedel Mendas Braunu nasproti. Zašiljeni, mršavi obraz se mu je kremžil v mrke gube.

»Kaj torej hočete od mene, komisar?« je vprašal z neprijetno hreščečim glasom.

Braun mu je ponudil cigareto. Iskalec zlata jo je odbil. »Zdaj ne bom kadil,« je rekel, »hvala.«

»Gre za umor senhorja Emilia Barreta,« je Braun izpregovoril, bistro opazujoč sobesednika. »Morda lahko tudi vi kaj izpoveste o tem.«

Mendas se je zarežal. »Jaz? Ne. Kako pa? Prav tisti večer me ni bilo v baru.«

»Vem, da ne. Ali — zakaj vas prav tisti večer ni bilo tam — ko ste vendar stalni gost?«

»Slučajno se nisem počutil dobro, pa sem bil v svoji kolibi že zgodaj legel spat.«

»Ste bili čisto sami v kolibi?«

»Da,« je osupelo, a tudi nekam v zadregi odvrnil Mendas. »Kdo naj bi bil pri meni?«

»Slišal sem, da časih prihaja k vam neka Indijanka.«

Mendasov obraz se je bolj in bolj mračil. »Podoba je, da ste se že zelo na drobno ukvarjali z menoj!« je odvrnil. »Seveda je časih prišlo neko indijansko dekle, da mi je pospravilo kočo. To je navadna tudi pri drugih iskalcih zlata.«

»In tisti večer je ni bilo pri vas?«

»Pač,« je zdaj Mendas hitro odvrnil, »ali — ne maram, da bi jo zaradi tega izpraševali.«

»Morebiti me boste še prosili, da bi jo.«

»Ne razumem vas, komisar,« je Mendas mrko dejal, »kaj vobče hočete od mene? S to žalostno zadevo nimam niti najmanjšega opravka. Kako bi mogel pasti name sum —!«

»Takoj vam povem. Zaljubljeni ste v Marijo Odowaldovo in se mislite celo ozeniti z njo, zdaj, ko je vaš tekmec Emilio Barreto odstranjen. Do te odstranitve ni moglo biti nikomur drugemu toliko kakor vam!«

Mendas je mahoma planil pokonci. Z iskrečimi se očmi je zastrmel v komisarja. Roke so mu trepetale. »Ta trditev je nezaslišana!« je zavpil s skoraj krhajočim se glasom. »To je podel očitek! Kdo vam je to vdahnil?«

»Ta misel je zgolj posledek dolgih poizvedb,« je Braun hladno odvrnil.

Mendasove oči so postale grozeče. »Takoj prekličite to trditev!« je zakričal in jel razsajati kakor obseden.

Komisar je mirno obsedel. »Zakaj se le tako razburjate, Mendas,« je rekel, »ako se čutite nedolžnega? Saj morate vendar priznati, da je v opisanih okoliščinah kaj lahko padel sum na vas. Dokažite svoj alibi za tisti večer, pa bo vse v redu.«

»Saj sem vam že rekel — indijansko dekle se v stvar ne sme zaplesti. Pleme bi jo zobčlo in to bi bilo njen pogin. Tega nikakor ne maram.«

»Dovolite, Mendas — zaslišimo jo lahko povsem obzirno.«

»Ne. Če nikogar drugega ne, bi morali pritegniti vsaj tolmača. Niti besede portugalščine ne razume.«

»Tudi tolmač bo molčal.«

»Kdo mi je porok?«

»Jaz.«

»Hm. To je vse lepo, a zvedelo bi se vendar. Dekle je glavarjeva hči. Videli bi jo, ko bi jo peljali k vam.«

»Za Boga svetega — tedaj jo zaslišimo pač v vaši kolibi, kadar bo spet pri vas. Celo v tem hočem biti obziren.«

Mendas je razburjeno hodil sem ter tja. »Ali vse to je samo smešna komedija. Ali mar v resnici mislite, da sem morilec?«

»Ubojev imate že na vesti cavalheiro!«

Mendas se je zdrznil. »Ha! Tudi to veste? Potem vam mora biti pa tudi znano, da so me oprostili.«

»Gotovo da. Vendar — ker je sodno ugotovljeno, da ste nagle jeze — osumljeni ste, in na vas je, da se operete.«

Mendas se je siloma zbral in obstal pred komisarjem.

»Naj bo,« je rekel, »vprašajte Indijanko.«

»Kdaj bo spet pri vas?«

»Tega na žalost ne morem zanesljivo povedati. Vedno je prihajala v nerednih presledkih. Časih se po več dni ni pokazala pri meni. Ta mah slavi njen rod neko slavje, ki se bo vleklo kak teden dni. V tem času me najbrže ne bo utegnila obiskati. Kakor hitro pa pride, vam takoj sporočim.«

Braun ni mogel drugega kakor sprejeti ta predlog.

*

Orechas je bil poslušal zaslišanje iz sosedne sobe. Zdaj ga je prerešetaval s komisarjem.

»Ali še vedno mislite, da prihaja Mendas v poštev kot storilec, komisar?« je vprašal.

Braun je skomignil z rameni. »Sam ne vem,« je odvrnil, »ali naj si razlagam njegovo pretirano razburjenje samo z ihtivostjo značaja, ali naj smatram, da izvira iz zavesti krivde. Če je alibi v redu —«

»Nikar ne prisojajte alibiju preveč pomena, Braun! Ta reč se mi zdi nekam gnila. Zakaj pa izprva ni hotel nič slišati o tem? Zakaj se je spet in spet izgovarjal s temi čudnimi oziri na Indijanko?«

»Kakopak — to tudi meni ni šlo v glavo.«

»Šele ko je moral izprevideti, da je neogibno, je privolil. Mislim, da mu ne bo pretežko, pripraviti dekle, kakor je treba. In tako bo izpovedala vse, kar on hoče. Kaj bi si torej belili glavo zaradi njenega pričevanja, pa najsi bi potrdila, da je bil ljubimec tisti večer res v kolibi?«

»Prav imate, gospod major.«

»Veseli me, da izprevidite. Vendar pa alibija ne smemo pustiti v nemar. — Kakšen se vam je zdel drugače?«

»V zadregi je bil. Razen tega je videti nekam prekanjen. Ne zaupam mu.«

»Na žalost sem ga videl le od časa do časa skozi režo v vratih

GOJZERICE št. 43, nove, predvojno blago, prodam: Müller, Mestni trg 12, II. nadstr. 3191-6

MOŠKI POVRŠNIK, dobro ohranjen, in čevlje št. 43 ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3194-6

RADIO, štiricevni, dobro ohranjen, in ženski šivalni stroj Singer, skoraj nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3195-6

UNIFORMO, uradniško (malo zakrpano), proda železničar. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3196-6

TRICIKEL, lahek in težek, ugodno naprodaj. Vodovodna c. 2. 3189-6

HLAČE PUMPARICE, rjave, volnene, nove, prodam. Od 13 do 15. Slomškova 17/I, levo. 3187-6

POHIŠTVO, starejše, kuhinjsko, in mizo iz trdega lesa, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3106-6

SAKSOFON, raven, prodam. Kotnikova ulica 17. 3105-6

OTROŠKO POSTELJO, boljše izdelano, proda tapetništvo Zakrajšek, Miklošičeva 34. 3072-6

MOŠKI PLAŠČ, usnjen, podložen s kožuhovino, naprodaj za 5000 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3027-6

ŠIVALNI STROJ »Singer«, pogrezljiv, nov, ugodno prodam. Verstovšek, Trnovo, Mandeljčevá 1/II. 2550-6

OTOMANO (kauč) s tremi žimnatimi žimnicami prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3169-6

GRAMOFON-KOVČEG in 40 plošč proda takoj po primerni ceni F. Štrekelj, Gerbičeva ulica 44. 2743-6

PRODA SE: stiskalnica (ekscenter preša) ter amerikanka. Ogled med tednom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3170-6

»LUX« ŠESALEC in veliko sliko prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3109-6

OTROŠKI VOZIČEK, globok, prodam. Šišenska cesta 18 (pri remizi). 3104-6

PREMOG
I. Pogačnik
LJUBLJANA,
Bohoričeva ulica 5
Telefon 20-59

ŠPORTNE ČEVLJE št. 36-37, damske, lepe, rjave, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3166-6

GOJZERJE št. 43, skoraj nove, nepremočljive, prodam po ugodni ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3165-6

ŠIVALNI STROJ, popolnoma nov, znamke »Singer«, prodam. Kern, Trnovski pristan 16. 3154-6

4 KNJIGE: »Das Oesterreichische Recht« originalno vezane, prodam za 160 lir. Istotam prodam poceni črn suknjič s telovnikom za 14 letnega dečka. Rimska cesta 10, levo, pritličje. 3136-6

MOČAN TRICIKEL, najboljše izdelave, s prvovrstnimi gumami, naprodaj. Mehanik Ambrož, Ciril-Metodova (Tyrševa) cesta 71. 3180-6

TRCOVSKO OMARO z 12 predalniki, zastekleno, posteljo in žimnico prodam. Razpotna 6/I. 3179-6

NIZKE MOŠKE ČEVLJE št. 40 prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3178-6

»ČAS«, kompleten, broširan, in »Zgodovino slovenskega naroda«, kompletno, polusnje, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Redkost«. 3175-6

GOJZARJE št. 39, prvovrstne, zamenjam za kure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3174-6

ZARADI SELITVE prodam staronemško jedilnico. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3173-6

NOV POVRŠNIK »Marengo« poceni naprodaj. Aljaževa 24, nadstropje. 3149-6

NAZNANILO

Naznanjam, da sem PRESELILA **GOSTILNNO iz Sv. Petra ceste štev. 85 NA CANKARJEVO NABREŽJE ŠT. 15.**

Priporočam se stalnim in novim gostom.

ANGELCA PINTAR

STAROZNANA RESTAVRACIJA ‚PRI LEVU'

NA GOSPOSVETSKI CESTI se je zopet obnovila in bo pod novim vodstvom skušala cenjenim gostom najbolje postreči.

Se priporoča

A. SENICA

NOVA HIŠA

TRINADSTROPNA, solidno in moderno grajena, ugodno naprodaj. Zazidane ploskve 270 m². — Prevzame se lahko večja hipoteka.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »SAMO RESNI INTERESENTI«.

J-347-1

MOŠKO SIVO OBLEKO, črno suknjo, zelo lepo, vetrni jopič, za srednjo postavo, prodam. Ogled med 12 in 15. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3168-6

BLAGO ZA RJUHE, predvojno, 15 metrov, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3156-6

PIANINO, skoraj nov, črn, boljše vrste, prodam. Močnikova 13. 3155-6

POSTELJA, skoraj nova, z žimnico, in Hubertus plašč prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3145-6

2 prava PERZIJANER plašča in skunks boa naprodaj. Poizve se: salon »Mira«, Mestni trg 7. 3144-6

SLADKO SENO, 1000 kg, prodam. Tržaška cesta 161. 3143-6

MOTORNO KOLO 98 PH, skoraj novo — naprodaj v Kamniški ul. št. 14. 3320-6

NOV LESEN ZABOJ za smeti, 60 × 32 × 32, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3298-6

KOSTUM siv, skoraj nov, predvojno blago, za srednjo postavo, poceni prodam. Vodovodna cesta št. 78. 3301-6

5 JARČ in PETELINA prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3450-6

KUH. OPREMA moderna, prodaja mizarstvo Potočnik. Gnilovčeva ul. 5, pri šoli na Šmartinski cesti, tramvajska postaja Sv. Križ. 3384-6

BALONSKI PLAŠČ št. 54, nov, dva para moških čevljev št. 39 in 40, visoki, damski pomladanski trenčkot, črn obleko, popolnoma novo, črno suknjo, prodam. Poizve se pri krojaču Bocu, Tavčarjeva 4. 3368-6

OTROŠKI VOZIČEK globok, lep, avtomodel predvojni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3386-6

OTROŠKO KOŠARO novo, prodam. Krakovska ul. 29. 3370-6

SLIKO za spalnico oval okvir, reproduciranо »Kristus na Gori Oljki« in več parov, skoraj novih modernih ženskih čevljev, št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3372-6

OTROŠKI VOZIČEK globok, dobro ohranjen, prodam. Zaloška c. 6. 3423-6

ŠKORNJE št. 41 prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3422-6

USNJEN KOVČEG potovalni, nov (neceser), prodam. Ogled dnevno od 8. do 10. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3421-6

»WELLS« Svetovno zgodovino, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3383-6

ŽIVO SREBRO vsi kg, prodam po 310 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sijajna naložba«. 3411-6

KOKOŠI jarčke, Leghorn (bele), celo družino 10+1, prodam, najraje skupno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Veliko jajce«. 3410-6

KOKOŠ jarčko, ki že nese in petelina — čistokrvna Plymouth Roks resne, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3409-6

PISALNI STROJ »Erika«, portable, skoraj nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3469-6

LUX APARAT (Saubauger), skoraj nov — ugodno prodam. Ogled od 9. do 11. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3459-6

ZEPNO URO moško, najboljše švicarske znamke, prodam. — Ogledati: Beethovnova 2-III. 3443-6

MORSKE PRASICKE prodam. Vodnikova 71. 3442-6

POSTELJO s perzenim vložkom, prodam. Hlinik, Kersnikova ul. 8. 3441-6

VOLNENE HLAČKE z nogavičkami in jopice v beli, roza in svetlomodri barvi, velikost od 1. do 5. leta in nekaj metrov flanele, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3426-6

2 VIOLINI dobro ohranjeni, prodam. Rimska c. 10, pritličje, levo. 3388-6

MOŠKO KOLO novo, prodam. Ogled v nedeljo od 10. naprej pri Stariču, Cesta na Rožnik 43. 3481-6

ŽELEZEN ŠTEDILNIK, dobro ohranjen, prodam. Meglič, Tesarska 5. 3382-6

KODAK-RETINA s priborom prodam. — Ogled od 12. do 15. Naslov v ogl. oddelku Jutra. 3483-6

DESTILIRNI KOTEL bakren, francoski sistem, 250 l, z mešalnikom, filtrom, nekaj sadnih mlinov, cca. 400 hl, posode, lijaki in še drugi pribor, kapaciteta 1000 kg na 24 ur in 1 železen štirioglat rezervoar, 1225 l, ugodno prodam. Poizve se pri »Metalia«, Gosposvetska 16, nasproti Delavskega doma. 3455-6

PISALNO MIZO kovinsko, praktično, elegantno, najfinejše luksuzne izdelave, prodam. Ogled trgovina Ostrožnik. Pasaža. 3461-6

SPOMLAD. KOSTUM, zelo moderen, svetlo drap in moške galoše, skoraj nove, št. 41, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3457-6

GOJZERJE, skoraj nove, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3474-6

MOŠKE ČEVLJE nove, št. 44, predvojne, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3489-6

TERPENTIN, venetianski, 30 kg, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3412-6

MODERNE OPREME za spalnice in kuhinje prodaja najceneje mizarstvo Vidmar, Vodnikova cesta 31. 3414-6

PHILIPS-RADIO, 5+1, ugodno naprodaj. — Istotam likerni alpaka servis. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3416-6

PROJEKCIJSKI 9 mm aparat in snemalno kamero z veliko količino filmov prodam. Radioval. Dalmatinova 13. 3419-6

RADIO-APARAT, petcevni, prodam. Vrhovčeva 14/podpritl. 3418-6

ČRN DAMSKI PLAŠČ iz angleškega blaga, z zatelinom podložen, naprodaj v modni krojačnici Karlin Matjan, Beethovnova 15. 3430-6

ŽELEZNO BLAGAJNO, stoječo, moderno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3451-6

ŽENSKO KOLO znamke »Diamant«, še novo, prodam. Na ogled pri tvrdki »Kristal«. 3434-6

MERCEDES 170 V, luksuzna limuzina, izredno lep voz, zelo ugodno naprodaj. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Zaradi denarne stiske«. 3438-6

STRUŽNICA, 1 m dolga, zelo dobro ohranjena, 2 ročna vrtalna stroja in 1 kompresor zelo ugodno naprodaj. Vprašati pri Merkur, Puharjeva 6. 3437-6

2 MOTORNI KOLESI, še kot v novem stanju, zadnji model, zelo ugodno naprodaj. Ogled pri Merkur, Puharjeva 6. 3457-6

KROJAŠKI LIKALNIK električni, 8 kg, v dobrem stanju, prodam. — Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3338-6

MOŠKI ČEVLJI črni, nizki, št. 45, predvojno blago, naprodaj. — Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3341-6

LESENE SODČKE 100litrske, ugodno proda »Papirocel«, Lepodvorska ulica 23. 3360-6

KOSTUM iz čiste, rjave volne, skoraj nov, za manjšo postavo proda inž. Pretner, Gledališka ulica št. 4-III. 3354-6

BLAGO črn, volneni ševiot, za damsko obleko, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3342-6

PRODAMO: železno, stoječo srednjeveliko blagajno, sistema »Wertheim« in kratek klavir, črno politiran. — ABC, Ljubljana, Medvedova cesta 8 (poleg kolodvora Šiška). 3403-6

OTROŠKO VOLNENO GARNITURO (desp) hlačke, jopico, kapico in šal, za 1 do 2 leti starega fantka — ugodno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 3394-6

Kupim

SREBRNINO kovance in druge predmete ter dragocenosti kupimo. — Takojšnja gotovina.

RUDOLF ZORE,
Ljubljana,
Gledališka ulica številka 12.

ŠIVALNE STROJE, pogrezljive, kakor tudi z dolgim čolničkom, kupimo in plačamo najvišje dnevne cene. Trgovina Ogled, Mestni trg 3, vhod skozi vežo. 3211-7

PREPROGE, rabljene, dobro ohranjene, vzame v komisijsko prodajo E. Zakrajšek, Miklošičeva 34. 3074-7

HARMONIKO diatonično, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Harmonika« 2127-7

ŠKORNJE št. 45 ali 46, kakršne koli barve, kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Škornji 45«. 3124-7

GALICO in ZVEPLO kupim za svoj vinograd. Kajfež, Florijanska 4. 3150-7

STEKLENICE razne vrste, kupujemo. Dobro plačamo! Na Vašo željo jih prevzemamo na domu. B. Guštin, Vodnikov trg št. 2. J-318-M

KUPUJEM: volnene triko jopice, krojaške in šiviljske volnene ter bombažne odrezke. Hrenova ulica 8. 2574-7

STARE ZAMASKE neuporabne in vsakovrstne plutovinaste odpadke, kupimo v vsaki količini. Emonska cesta 2, dvorišče — pisarna. 3058-7

MIZNI ŠTEDILNIK z dvema ploščama in pečnjakom, dobro ohranjen, kupi Lončar Franc, kleparstvo — Figovčevo dvorišče. 3031-7

OVČJO VOLNO, striženo, krojaške, pletiljske in šiviljske odrezke kupuje vsako množino »Jugovolna«, Ciril-Metodova 41 (prej Tyrševa), nasproti sv. Krištofa. 3081-7

V KOMISIJ. PRODAJO sprejemamo in fiksno kupujemo fotoaparate, umetnine, natikvitete in druge boljše porabne in luksuzne predmete. Parfumerija »Venus«, palača Bata. 3308-7

KUPIMO POHIŠTVO. Glavni pogoj je, da je čisto in snažno. V poštev pridejo žimnice, lahko tudi iz afrika, šivalni stroji, preproge in drugi uporabni predmeti. Trgovina Ogled, Mestni trg 3 (vhod skozi vežo). 3064-7

»WERTCHEIM« blagajno moderne oblike kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3379-7

BELE SNEŽKE za triletnega, lep športni voz, žimnico na peresih, pasjo hišo, ovalno mizo s stoli, posteljno omarico in psiho, trd, svetel les, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dam protivrednosti«. 3331-7

MOŠKO OBLEKO, temnosivo, morengo blago, prav dobro ohranjeno, kupim. Naslov pustite v ogl. odd. Jutra pod »Suknjač«. 3314-7

KLAV. HARMONIKO malo rabljeno 36—48 basov, kupim. Naslov pove hišnica, Dalmatinova ul. 2. 3355-7

MOŠKE OBLEKE čevlje, perilo, posteljnino in druge predmete, stalno kupuje: Drame Alojzija, Ljubljana, Gallusovo nabrežje 29. 3367-7

HARMONIKO diatonično dobro, kupim. Naslov: Lj., Jenkova 13, pritl., levo. 3347-7

ŠKORNJE ali goizerce, nove ali dobro ohranjene, št. 43, kupim. Trgovina pohištva »Sava«, Miklošičeva cesta. 3393-7

ELEKTRIČNI REŠO dvocevni, kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3326-8

RIBIŠKE PALICE dobro ohranjene, kupim Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3312-7

SREBRNE KOVANCE in različne druge srebrne predmete vsake vrste kupim. Plačam dobro! — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj gotovina«. 3281-7

ŠIVALNE STROJE glave in okvirje, kupi Kristan, Tyrševa c. 54. 3260-7

MLADEGA PSA, najraje foksterierja, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čistokrvena«. 3213-7

KUPIM RADIO, vsaj šestcevni, iz leta 1940 do 1942. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jeklenka«. 3219-7

DELOVNO OBLEKO, monterško, za visoko in močno postavo, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Monter«. 3273-7

Kupim nemški VADNICI: Deutsche Sprache od Thora Goldschmidt in Deutsche Sprachlehre für Ausländer iz leta 1939. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro plačam«. 3244-7

PISALNI STROJ, majhen, (transportabel), že rabljen, kupim. Takojšnje ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Transportabele«. 3297-7

DRAGOCENE IZDELKE uro, verižico, prstan, uhane ali kaj drugega, tudi z dragimi kamni, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Darilo«. 3282-7

ŠIVALNI STROJ kupim. Dam tudi protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Malo rabljeno«. 3224-7

KUPIM ŠKORNJE z mehkimi botami, št. 41-42, in jahalne hlače, v dobrem stanju. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Škornji«. 3231-7

Okoli 1000 BUTELJČNIH steklenic kupi Maček Ivan, Cankarjevo nabrežje 17. 3230-7

STROJ, čevljarski ali krojaški, kupim. Oglasiti se: Breg 2. 3206-7

Gumijaste ŠKORNJE, večja številka, in usnjeno aktovko kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjeni škornji«. 3202-7

ŠIVALNI STROJ, z okroglim čolničkom, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boris«. 3181-7

SLUŠALKE 2000 Ohm, detektorske, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3111-7

GUMIJASTO CEV ali platneno, za škropljenje, do 20 metrov, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjena«. 3083-7

MAJHEN DROBILEC (Brecher) in mlin kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Drobilec«. 3017-7

TRENČKOT, dobro ohranjen, ali balonski plašč iz predvojnega blaga, za visoko postavo, takoj kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober«. 2993-7

OTROŠKO DVOKOLO za osem- do desetletnega fantka kupim. Vošnjakova ul. 12. 3167-7

SOKOLSKO SURKO (bluzo) ali del kupim in zamenjam dober elektrodinamičen zvočnik za gramofon-kovčeg. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3141-7

OTROŠKI VOZIČEK, športni ali globok, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Voziček«. 3126-7

RADIO-APARAT, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cena in znamka«. 3129-7

KOLO, damsko ali moško, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kolo«. 3125-7

KUPIM: staro pohištvo, vsakovrstne omare, visoke in nizke, žimnice, postelje, porcelan, slike ter vse druge starinske predmete. Marija Golob, Gallusovo nabrežje 29. 3475-7

FRIZERSKI SALON v Ljubljani kupim ali vzamem v najem tudi prazen lokal, za stroko primeren. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »FRIZER«. 3477-7

ELEKTROMOTORČEK, pol KS, enofazni, 220 V, kupim. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »220«. 3479-7

PISALNI STROJ, dober, manjši, kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Stroj«. 3448-7

BOLNIŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, kupim. Delno dam protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno«. 3444-7

KUPIMO: bicikle, bicikel-gume, motorna kolesa ter gume za motorna kolesa. Merkur, Puharjeva 6. 3440-7

FOTOAPARATI vseh vrst in pribor, tudi Box in slične cenejše vrste, kupuje Fototehnika, Dunajska 15. 3484-7

STEKLENICE so denar — če nam jih prodate. Kupujemo tudi vse druge vrste predmetov. »Metalia«, Gosposvetska 16 — nasproti Delavskega doma. 3456-7

VIŠINSKO SONCE, originalno kremenčevo luč (Quarzlampe), iščem na posodo proti odškodnini, event. kupim že delno pokvarjeno. Ponudbe prosim na ogl. odd. Jutra pod: »Kremenčeva luč«. 3433-7

ŠIVALNI STROJ, Singer ali Pfaff, z okroglim čolničkom, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Zadnja cena«. 3415-7

KNJIGE v raznih jezikih, znanstvene, novejšega časa, časopise in tudi cele knjižnice kupuje stalno knjigarna Kleinmayr et Bamberg, Miklošičeva 16. 3429-7

KUPIMO: Jurčič, Zbrana dela; Stritar, Zbrana dela, I. izdaja; Cankar, Zbrana dela, IV. zvezek. Knjigarna Kleinmayr et Bamberg, Miklošičeva 16. 3428-7

DAMSKI KOŽUH, boljši, kupim. Ponudbe od 12 do 14. Naslov v oglas. odd. Jutra. 3427-7

KUPIM Dr. ing. M. Vidmar, »Vorlesungen über die wissenschaftlichen Grundlagen der Elektrotechnik«. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 100«. 3432-7

MIZARSKI STROJ (Hobelmaschine), kombinirko ali na jermenico, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mizarski stroje«. 3431-7

DAMSKO KOLO, dobro ohranjeno, boljše znamke, takoj kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3454-7

PISALNI STROJ, dobro ohranjen, kupi Gerovac, Kolodvorska ulica 8. 3453-7

4 RADIO-ŽARNICE, jeklenke, z oznako AŽ-11, ECH-11, EBF-11, ECL-11, kupimo. Everest, Prešernova ulica 44. 3452-7

Kupim MALO HIŠO z velikim vrtom ali dvoriščem na Vrhniki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hitra odločitev«. 3436-7

KUPIMO proti zelo dobremu plačilu pohištvo za samsko sobo in pisarno, preproge, klavir in radio. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3435-7

»LJUBLJANSKI ZVON« letnike 1881, 1882, 1911, 1916 in 1921, vezane ali broširane kupim. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Visoka cena«. 3366-7

KUPIMO: žimnate žimnice in dobro ohranjene železne postelje. Ponudbe oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Rabim takoj«. 3404-7

V najem

SKLADIŠČE, veliko, v sredini Ljubljane, oddam takoj ugodno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3177-17

PISARNIŠKI INVENTAR dobro ohranjen, brez pisalnega stroja, dam v najem proti majhni odškodnini. Izve se: Breg 2. 3205-17

ODDA SE 500 kv. m že obdelanega sveta v najem za obdelovanje, pet minut od nove šišenske cerkve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Za 300 lira«. 3151-17

MANJŠI LOKAL, primeren za galanterijsko in modno trgovino, iščem v središču mesta ali v bližnji okolici. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Trgovina«. 3122-17

Posest

ŠTIRISTANOVANJSKO hišo pri dolenjskem kolodvoru takoj ugodno proda Tanko, Kapiteljska ul. 5. 2017-20

PARCELO 1096 m² pod Rožnikom — ugodno prodam. »Alpina«, Tyrševa cesta 12. 3163-20

TRGOVINO, kakršne koli stroke, vzamem v najem ali odkupim zalogo. Prevzamem tudi poslovodstvo proti garanciji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošten in ambiciozen«. 3329-20

KUPIM: stavbišče, delavniške prostore, mehanično delavnico ali kak rovarniški objekt, po možnosti v središču, ev. blizu središča. Plačam dobro ceno takoj v gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Milijonska gotovina«. 3343-20

PARCELO ali HIŠO v sredini mesta, takoj kupim. Plačam visoko ceno. Samo direktne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strogi center I«. 3344-20

HIŠICO ali PARCELO v D. M. P. ali Ježici, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Anton 13«. 3332-20

STAVBNO PARCELO lepo, na Glincah, oddaljeno 2 min. od tramvaja, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3353-20

NAČRT in PRORAČUN za dvodružinsko komfortno vilo, ugodno prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »50% ceneje«. 3241-20

MLIN — POSESTVO z njivami, travniki in gozdom, skupno 42.000 kv. m, prodam za 850.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zlata jama«. 3240-20

STAVBNE PARCELE eno v Šiški ob tramvaju, drugo pod Rožnikom — veliki 400 in 500 kv. m, takoj prodam. Ponudbe na oglas. oddelek Jutra pod »Ugodna prilika«. 3324-20

REALITETNA PISARNA Habijan, Miro, Cigaletova I/p proda več lepih stavbnih parcel v vseh delih mesta po zelo ugodnih cenah. Parcelo v izmeri cca. 500 m² dobite že za cca. 45.000 lir. Pohitite, dokler traja še prilika! 3254-20

HIŠO v mestu ali na periferiji kupim. V poštev pride tudi parcela, ki je uporabljiva za manjšo industrijo. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačam takoj«. 3255-20

GOZDNO POSESTVO na Dolenjskem, 605 ha, z moderno žago in drugimi potrebnimi napravami, prodam za 6,850.000 lir. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Visoko obrestovanje«. 3239-20

DVE PARCELI, v lepi legi, manjša za stavbišče, večja uporabljena kot njiva, prodam zaradi potrebne gotovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ob cesti«. 3218-20

VEČJE ZEMLJIŠČE pri Devici Marije v Polju se odda v najem zaradi obdelovanja. Naslov v oglas. odd. Jutra. 3296-20

STAVBNA PARCELA naprodaj v središču mesta. Posredovalci izključeni. Poizve se pri upravi »Kmetovalca«, Novi trg 3. 3158-20

Trinadstropna HIŠA z vsem komfortom, v središču, naprodaj. Zajec Andrej, realitetna pisarna, Tavčarjeva 10. 3469-20

Dvonadstropna HIŠA, sedemstanovanjska, nova, za Bežigradom, naprodaj. Realitetna pisarna Zajec Andrej, Tavčarjeva ulica 10. 3468-20

KOMPLEKS, primeren za parcelacijo, prodam pod zelo ugodnimi pogoji in za zmerno ceno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ob Plečnikovi aveniji«. 3464-20

OBRTNIŠKA POSLOPJA s 600 in 1200 kv. m parcelo prodam v središču. Zajec Andrej, Tavčarjeva 10. 3467-20

VEČSTANOVANJSKO dvonadstropno, v središču mesta, z lokalom in dvoriščno stavbo, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »En in pol milijona lire«. 3466-20

PARCELE PRODAM v središču, za Bežigradom, v Šiški pred staro cerkvijo in pri novi cerkvi, ter na vzhodni strani, od 50.000 lir dalje. Zajec Andrej, Tavčarjeva 10. 3471-20

PARCELO na zelo lepem kraju na Kodeljevem prodam takoj. Suh teren in blizu tramvajske postaje. Ponudbe na oglas. oddelek Jutra pod »Sonce na Kodeljevem«. 3388-20

V ŠIŠKI na zelo suhem terenu in sončni legi prodam v izmeri 1460 kv. m veliko parcelo v bližini tramvajske postaje, takoj po zelo ugodni ceni. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Februar 1944«. 3392-20

NA PRULAH prodam krasno dvodružinsko vilo z zelo lepim, obsežnim in gojenim vrtom. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Lep in obsežen vrt«. 3391-20

DVONADSTR. HIŠO blizu Plečnikove avenije, komfortno, popolnoma novo, lep in stalen mesečni donos, prodam takoj. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Hiša v komfortnem stanju«. 3387-20

HIŠO enonadstropno, z veliko vinsko kletjo in 1300 kv. m vrta, prodam. Zajec Andrej, Tavčarjeva ul. 10. 3470-20

PARCELO 1800 kv. m 20 min. izven Bloka Vič, prodam. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod 240.000 lire. 3482-20

MANJŠO HIŠO z manjšim vrtom, v bližini tramvaja, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dvostanovanjska«. 3463-20

MANJŠO PARCELO v mestu ali bližini, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj 60.000«. 3465-20

HIŠICO ALI VILO eno- ali dvodružinsko, z nekaj vrta takoj kupim do zneska 1,000.000 lir. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Predpogoj vrt«. 3401-20

PARCELO kjerkoli v Ljubljani ali njeni okolici takoj kupim v ceni do 350.000 lir. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Imam doto na razpolago«. 3393-20

V LJUBLJANI kupim parcelo, njivo ali zemljišče do 1.000.000 lir takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela, njiva ali zemljišče«. 3398-20

PRODAM TAKOJ parcelo v izmeri 450 m² z vsem potrebnim lesom za gradnjo hiše, 50.000 kom. opeke in pokrivalno opeko, po zelo ugodni ceni. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela s surovinami«. 3397-20

HIŠO krasno in lepo, na severnem delu Ljubljane, z zelo obsežnim vrtom, takoj prodam, ker nujno potrebujem gotovino. — Okolica zelo idilična, zraven gozda, krasna izletna točka, zelo pripravna za izvrševanje gostilniške obrti. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sever — izletna točka«. 3396-20

VSLED IZSELITVE iz Ljubljane prodam takoj dvonadstropno hišo v centru Ljubljane, — Krasni lokali in stanovanja. Lep mesečni donos. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Izselitev iz Ljubljane«. 3395-20

Stanovanje odda

STANOVANJE enosobno — komfortno, veliko, v sredini mesta, bi zamenjal za dvo- ali trisobno. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Rabim večje«. 3323-21

ZAMENJAM enosobno stanovanje hišnika za enosobno stanovanje, ki bi ga plačeval. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3128-21

ENOSOBNO stanovanje oddam onemu, ki bi ga sam predelal. Stroški se poračunajo. Potrebno 3000 lir. Naslov v oglas. odd. Jutra. 3229-21

PETSOBNO stanovanje v strogem središču zamenjam ali iščem za 2—3 sobno, samo v strogem središču. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zamenjam 50«. 3198-21

DVOSOBNO stanovanje v Zg. Šiški zamenjam za istotako ali enosobno, lahko v Zg. Šiški ali Dravljah. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3140-21

ZAMENJAM večje enosobno stanovanje na zelo ugodnem kraju za dvosobno v širšem središču. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna zamenjava«. 3133-21

Stanovanja išče

VILO v Ljubljani izven bloka — oddam v najem v zameno za 3-sobno ali večsobno stanovanje v mestu. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 2974-21a

Sobo odda

SOBO oddam 2 osebama in kabinet 1 osebi, v novi hiši za Bežigradom. Naslov v ogl. odd. Jutra. 2971-23

SONČNO SOBO, lepo opremljeno, s souporabo kopalnice, eventuelno z zajtrkom, takoj oddam eni osebi. F. Š., Gosposvetska 97/I, levo (tramvajska postaja stražnica v Šiški). 3319-23

OPREMLJENO SOBO sončno, za 1 ali 2 osebi — v centru, s souporabo kopalnice, oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3300-23

OPREMLJENO SOBO oddam boljšemu gospodu takoj ali s 1. marcem. Emonska 10a, pritličje. 3294-23

SOSTANOVALCA sprejmem. Cankarjevo nabrežje 7, Koman. 3295-23

OPREMLJENO SOBO lepo, s posebnim vhodom in souporabo kopalnice, takoj oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3262-23

SONČNO SOBO z 1 ali 2 postljama, s souporabo kopalnice, brez perila, oddam. Natlačenova 23-III — desno. 3264-23

OPREMLJENO SOBO čisto, s kopalnico, pri mirni stranki, blizu tramvaja in centra, oddam takoneema brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Št. 15«. 3269-23

GOSPODIČNO vzamem na stanovanje takoj ali pozneje. Gradišnik, Šmartinska cesta št. 26-I. 3277-23

OPREMLJENO SOBO čisto, s kopalnico — pri mirni stranki oddam gospodični. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Št. 15« 3270-23

SOSTANOVALKO sprejmem takoj ali s 1. marcem; souporaba kuhinje. Hrenova ul. 12/I. 3268-23

KABINET s souporabo kopalnice oddam mlajši gospodični. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3221-23

LEPO OPREMLJENO sobo, s souporabo kopalnice, takoj oddam. Friškovec št. 1. 3071-23

2 OPREMLJENI SOBI oddam. Vodila bi tudi celo gospodinjstvo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3024-23

DVE SOBI, vezani, lepo opremljeni, v središču, oddam enemu ali dvema boljšima gospodoma. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3172-23

OPREMLJENO SOBICO oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3123-23

LEPO SOBO oddam takoj solidnemu gospodu. Poseben vhod. Ena minuta od tramvaja. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3472-23

OPREMLJENO SOBO lepo, s souporabo kopalnice, v središču, oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3369-23

OPREMLJENO SOBO oddam boljšemu gospodu, takoj. Golob, Malgnjeva 4. 3378-23

OPREMLJENO SOBO z uporabo tudi male kuhinje, oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 3476-23

**OPRE